

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM

OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Nr 9

LWÓW, DNIA 30 WRZEŚNIA 1938 R.

ROK XLII

2—10 PAŹDZIERNIKA 1938

V. TYDZIEŃ SZKOŁY POWSZECHNEJ

„Dzieło, któremu służy praca Towarzystwa Budowy Publicznych Szkół Powszechnych, nie jest skończone. Przed Towarzystwem stoi zadanie dostarczenia w naszym Okręgu Szkolnym kilku tysięcy izb szkolnych.

W tej sprawie z dużą pomocą może przyjść świadome i zorganizowane społeczeństwo, którego wysiłki, połączone z pracą Państwa i Samorządu, pozwolą na skuteczne rozwiązanie tego tak ważnego zagadnienia“.

Dr Tadeusz Kupczyński
Kurator Okręgu Szkolnego

PRZEMÓWIENIE

P. MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

PROF. DR WOJCIECHA ŚWIĘTOSŁAWSKIEGO

DO RODZICÓW I NAUCZYCIELI, WYGŁOSZONE PRZEZ RADIO W DNIU 4 WRZEŚNIA 1938 R.

Korzystam z Polskiego Radia, aby zwrócić się tą drogą do rodziców kilkumilionowej rzeszy naszej młodzieży oraz do nauczycielstwa.

Trzy lata upływa od chwili przejścia Polski przez dno kryzysu gospodarczego. W życiu Państwa jest to zapewne okres zbyt krótki, aby mogły zajść zmiany bardzo zasadnicze, jednakże tempo współczesnego życia jest tak szybkie, że nawet w tak krótkim czasie zarysowują się zmiany często dość istotne. Ma to miejsce zwłaszcza u nas w Polsce, gdzie po długotrwałej depresji weszliśmy na drogę wzrostu produkcji, podjęliśmy znaczne prace inwestycyjne w miastach i poza ich obrębem, rozszerzyliśmy zarówno liczbę jak i intensywność wielu warsztatów wytwórczych. Każdy też bezstronny obserwator dostrzega również, jak istotne zmiany na lepsze dokonywują się z roku na rok w życiu wsi polskiej.

Oczywiście, że równoległe z postępującym naprzód rozwojem gospodarczym i przemysłowym zachodzić muszą poważne zmiany warunków bytowania społeczeństwa i te właśnie zmiany znajdują swe odbicie bardzo jaskrawe w naszym szkolnictwie. Jest to jeden z czynników, który wpłynął na to, że wezbrała olbrzymia fala młodzieży i uderzyła o bramy szkół wszelkiego typu. Napór tej fali jest tak wielki, że Ministerstwo ze swymi nader szczupłymi środkami materialnymi znalazło się odrazu u progu zupełnego wyczerpania wszystkich zasobów, jakimi mogło rozporządzać. Mam też na myśli nie tylko środki finansowe, ale również konieczność rozszerzenia pomieszczeń i powiększenia liczby gmachów szkolnych, czego z roku na rok w ogóle wykonać nie można. Do tego dochodzą także trudności w obsadzie stanowisk, gdyż w szkołach zawodowych już dziś odczuwamy wielki brak specjalistów.

Stanu tego inaczej, aniżeli ostrym kryzysem szkolnym nazwać nie można. Dlatego też zabieram głos w tej sprawie, aby społeczeństwo widziało dokładnie, skąd wynikają trudności, z którymi walczą i walczyć będą przez czas dłuższy zarówno władze szkolne, jak też liczne rzesze rodziców.

Przede wszystkim należy sobie uświadomić, że pod względem liczebności młodzieży w wieku szkolnym zajmujemy wraz z kilkoma zaledwie innymi krajami, jak np. Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej lub Rumunią, położenie wyjątkowe. Gdy bowiem na 100 mieszkańców w większości krajów Europy zachodniej jest od 30 do 35 młodzieży w wieku poniżej lat 20, Polska ma takiej młodzieży ponad 40%. Stąd też pochodzi, że szkoły polskie różnego typu liczą ponad 5.000.000 młodzieży, co stanowi 18% ogółu ludności.

Spółeczeństwo nasze powinno wiedzieć o danych statystycznych, stwierdzających, że rodzice przeciętnej rodziny polskiej mają w porównaniu do rodzin w wielu krajach zachodniej Europy o jedno dziecko więcej do

wyżywienia, wychowania i przygotowania do życia praktycznego. Stąd pochodzi, że w liczbach względnych odniesionych do miliona mieszkańców mamy dzieci w wieku szkolnym o 25% więcej, aniżeli większość krajów Europy zachodniej; musimy więc mieć o tyleż procentów więcej izb szkolnych i etatów nauczycielskich, aby nauczanie w szkołach utrzymać na podobnym poziomie, co w innych kulturalnych krajach Europy.

Przytoczony fakt posiada dla nas doniosłe znaczenie. Zaważy on niewątpliwie w sposób dodatni na prężności gospodarczej, przemysłowej i kulturalnej, a nawet politycznej, stworzy bowiem z jednej strony konieczność wzrostu uprzemysłowienia kraju, z drugiej — pobudzi automatycznie do większej przedsiębiorczości i ekspansji tych fachowców, którzy nie zdołają znaleźć normalnego zatrudnienia w warsztatach pracy już istniejących. Są to palące zagadnienia jutra, obecnie zaś przy nader ograniczonych środkach finansowych piętrzą się zarówno przed Rządem, jak i przed całym społeczeństwem olbrzymie trudności w zakresie zaspokojenia głodu szkolnego.

Trzeba podkreślić, że to samo pokolenie, które musiało zaleczyć ciężkie rany, zadane Polsce przez wojnę światową, które musiało pokonać wielkie trudności, związane z budową pierwszych zrębów wielkiego niepodległego Państwa, przezwyciężając tysiączne przeszkody, wynikające z rozdarcia, podporządkowania innym interesom lub gospodarczego przytłumienia lub wyniszczenia ziem polskich przez zaborców, że pokolenie to właśnie podołać musi obowiązkom wyżywienia, wychowania i fachowego wykształcenia procentowo znacznie większego zastępu młodzieży, aniżeli czynią to bogate społeczeństwa wielu innych krajów Europy.

Czyż więc mamy się dziwić temu, że gdy po długotrwałym kryzysie Państwo zaledwie rozpoczęło zaleczać swe rany i gospodarczo się dźwigać, szkolnictwo nasze stanęło wobec zadań, którym zarówno pod względem finansowym, jak też pod względem liczby rozporządzalnych pomieszczeń od razu sprostać nie może?

Do okoliczności, o których wspominałem przed chwilą, dołącza się jeszcze jedna, o której najszerze rzesze społeczeństwa wiedzieć powinny. Oto obecnie dzięki gwałtownemu przyrostowi urodzin w okresie powojennym liczba młodzieży w wieku od lat 14 do 18 wzrasta i w najbliższych latach wzrastać będzie dalej. Fakt ten wpływa dodatkowo na olbrzymi napływ młodzieży, zarówno do szkół ogólnokształcących, jak też zawodowych. Widzieliśmy też dobrze, że spadek liczebny młodzieży w szkołach ogólnokształcących i zawodowych w okresie największego kryzysu gospodarczego był zjawiskiem przemijającym, zdawaliśmy sobie sprawę, że po tym spadku nastąpić musi gwałtowny wzrost napływu młodzieży do średnich szkół różnego typu.

Podczas debaty budżetowej w Sejmie i Senacie zwracałem na tę okoliczność szczególną uwagę, podkreślając, że w chwili obecnej jesteśmy w dobie narastania wielkiego kryzysu w szkolnictwie średnim, tak samo, jak za lat kilka należy się liczyć z bardzo znacznym napływem młodych fachowców różnego rodzaju na rynek pracy. Rząd i społeczeństwo będzie musiało dokonać nowego wysiłku, aby w tym czasie znaleźć dla nich odpowiednie zatrudnienie.

Uważałem za swój obowiązek przedstawić wszystkim zainteresowanym obiektywną ocenę stanu, wynikającego z tego, że kraj nasz, posiadający ponad 60% ludzi w wieku poniżej lat 30, jest krajem młodym, a więc wymagającym wyjątkowych zabiegów, aby z jednej strony młodzież mogła otrzymać fachowe przygotowanie, a dorastające pokolenie mogło to swoje przygotowanie we właściwy sposób spożytkować.

Chcę obecnie przedstawić, co zostało uczynione w ostatnich latach, aby w granicach dzisiejszych możliwości złagodzić kryzys w szkolnictwie.

Przede wszystkim więc po wieloletniej przerwie, związanej z przechodzeniem Polski przez dno depresji gospodarczej, stan liczebny personelu nauczycielskiego w szkołach powszechnych wzrósł i to dość poważnie. Gdy bowiem na jesieni r. 1935 mieliśmy w całej Polsce wraz z Górnym Śląskiem 70.800 nauczycieli, w dniu jutrzejszym stanie ich do pracy 78.400, przy tym przybyło 8.000 etatów nauczycielskich, co odpowiada przyrostowi względnemu 11,3%.

Aczkolwiek jesteśmy dalecy od takiej liczby nauczycieli, która by odpowiadała potrzebom oświatowym w Polsce, uczyniliśmy jednak w ostatnich czasach krok poważny, likwidując na całym obszarze Polski, z wyjątkiem województw wschodnich i południowo-wschodnich, poprzedni stan, w którym nie wszystkie dzieci, objęte obowiązkiem szkolnym, mogły znaleźć pomieszczenie w szkole. Jednocześnie ze wzrostem liczby nauczycieli szkół powszechnych umożliwiona została walka ze złą frekwencją oraz powiększenie odsetka dzieci, uzyskujących świadectwa z ukończenia pełnego kursu szkoły.

Zarówno względy, o których mówiłem poprzednio, jak też polepszenie koniunktury ogólnej sprawiły, że z roku na rok wzrasta napływ młodzieży do szkół średnich ogólnokształcących. Stan ten nie jest przejściowy, badania bowiem stosunków liczbowych za granicą wskazują, że przy najdalej idącym rozwinięciu sieci szkół zawodowych stan liczebny młodzieży w szkołach ogólnokształcących utrzymuje się na określonym poziomie. Na tę okoliczność wskazywałem już w czasie debaty budżetowej Sejmu, twierdząc, że młodzieży w wieku szkolnym mamy tak wiele, że szkolnictwo zawodowe będzie się u nas rozwijało niezależnie od współzrędnego rozwoju szkół ogólnokształcących.

Dane liczbowe z ostatniego okresu trzyletniego w sposób najbardziej kategorię potwierdzają ten punkt widzenia. Tak więc na jesieni w r. 1934 mieliśmy w szkołach ogólnokształcących 166.100 młodzieży, w roku następnym było jej 181.100, w roku zeszłym 221.000, w tym zaś roku napływ młodzieży był tak wielki, że zmuszeni byliśmy otworzyć w całej Polsce dodatkowe 39 klas 1-szych w gimnazjach państwowych. Gimnazja prywatne uruchomiły również szereg klas 1-szych równoległych. Tegoroczny zatem przyrost młodzieży w szkołach ogólnokształcących będzie bardzo poważny.

Niezależnie od tego powiększy się liczba młodzieży uczącej się w liceach pedagogicznych i pedagogiach przez powiększenie w tym roku liczby klas w tych szkołach.

Jak już wspominałem, szkolnictwo zawodowe wszelkich typów rozwija się ostatnimi laty w tempie bardzo szybkim. Wpływa na to oczywiście ogólna poprawa koniunktury. Napływ młodzieży jest tak wielki, że ani już istniejące, ani świeżo otwarte szkoły zawodowe wszystkich kandydatów pomieścić nie mogą. Dość więc wspomnieć, że gdy na jesieni r. 1934 mieliśmy we wszystkich szkołach zawodowych uczniów i uczennic 61.879, w r. 1935 liczba ta wzrosła do 69.153, w roku 1936/37 — 79.604, a w roku 1937/38 do 92.289. Należy przypuszczać, że rok bieżący przyniesie dalsze zwiększenie liczby młodzieży, przyjętej do szkół zawodowych. Niestety, liczba kandydatów, którzy tylko z braku miejsc nie zostali przyjęci, jest bardzo poważna. To też po raz pierwszy zaobserwowany został fakt, że młodzież nie mogąca się dostać do szkół zawodowych, zwracała się o przyjęcie do szkół ogólnokształcących, a nie odwrotnie, jak to miało dotychczas często miejsce.

Chcąc zaradzić wytworzonemu stanowi rzeczy w obu typach szkół, Ministerstwo Oświaty uruchomiło w roku bieżącym 275 etatów w szkolnictwie ogólnokształcącym oraz 200 etatów w szkolnictwie zawodowym. Wydałem też polecenie, aby Kuratoria do najdalej posuniętych granic wyzyskały pomieszczenia i pomoce naukowe celem przyjęcia jak największej liczby uczniów i uczennic do szkół.

W granicach możliwości przydzielane są również etaty do szkół ogólnokształcących prywatnych z tym, aby uzyskane tą drogą oszczędności w budżecie tych szkół zużyte zostały na obniżenie opłat szkolnych dzieciom niezamożnych rodziców, oraz, aby pewna liczba dzieci urzędników, wojskowych i funkcjonariuszów państwowych korzystała z tych samych warunków, jakie uzyskuje w szkołach państwowych.

Chciałbym zakończyć moje przemówienie kilkoma uwagami natury ogólnej. W wielu krajach Europy zachodniej realizacja powszechności nauczania oraz rozwój szkolnictwa ogólnokształcącego i zawodowego przypadły na ten okres życia danych narodów, w którym następował u jednych spadek rozrodczości, u innych bardzo znaczne uprzemysłowienie. Często obydwa zjawiska zachodziły równocześnie. U nas zaś warunki, w jakich notujemy rozwój szkolnictwa, są odmienne od tych, które towarzyszyły rozwojowi szkolnictwa w Europie zachodniej. Istotnie, jak już wspomniałem, dzięki wysokiej rozrodczości mamy bardzo znaczny odsetek młodzieży i wielu pracowników w wieku stosunkowo bardzo młodym, poza tym uprzemysłowienie naszego kraju, rozrost miast i powiększanie się dobrobytu poszczególnych obywateli nie postępują u nas z taką szybkością, jakiej byśmy pragnęli zwłaszcza ze względu na konieczność dostarczenia warsztatów pracy dla dorastającej młodzieży.

W zrozumieniu tych zagadnień poświęcam wiele czasu na studia porównawcze szkolnictwa w różnych krajach, sądząc, że mimo dość znaczne różnice, przykłady dokonywującego się tam podziału młodzieży według obieranej przez nią specjalności wiele nas nauczyć mogą.

Z danych tych wynika przede wszystkim, jak wielką rolę odgrywają w wielu krajach przodujących pod względem rozwoju kultury i uprzemysłowienia szkoły doksztalające. Szkolnictwo to rozwija się i u nas w dość szybkim tempie. Tak więc od roku 1934/35 do roku ubiegłego mieliśmy 84.100 uczniów w szkołach doksztalających, w r. 1937/38 liczba ta wzrosła do 110.100, a więc o 30%. Jednakże w porównaniu z innymi krajami Europy zachodniej liczby te są za niskie. Szkoły doksztalające, zarówno miejskie, jak też i wiejskie, których dalszy rozwój zająć musi naszą baczną uwagę, mają przed sobą w Polsce rolę b. poważną, tym bardziej, że stosunkowo ten rodzaj szkolnictwa jest łatwiejszy do realizacji i może z czasem objąć milionowe rzesze dorastającej młodzieży, nie mogącej kształcić się w szkołach innego typu.

W dzisiejszym moim przemówieniu poruszyłem kilka ważniejszych zagadnień, związanych ze szkolnictwem powszechnym ogólnokształcącym i zawodowym. Chodziło mi o to, aby zagadnienie szkolnictwa nie było traktowane w oderwaniu od rozwoju ogólnego kraju, oraz, aby charakterystyczne stosunki, panujące u nas, były znane szerszemu ogółowi społeczeństwa. Istotnie, dopiero w szerokiej perspektywie całokształtu zagadnień zrozumiałymi stają się dla nas tak stan jak i rozwój poszczególnych jego fragmentów.

Rozpoczynamy zatem jutro nowy rok szkolny. Dla każdego nauczyciela, matki, ojca lub opiekuna dziatwy szkolnej będzie to rok wyęźżonej pracy, wielu trosk i niepokoów. W tych to bowiem warunkach upływać musi praca wychowawcza każdego poważnie traktującego swe posłannictwo

i obowiązki. Życzę więc rodzicom i nauczycielom, aby rok ten minął dla wszystkich jak najpomyślniej. Życzę też przede wszystkim, aby w wysiłkach wspólnych nad nauczaniem i wychowaniem dzieci panowała jak największa harmonia pomiędzy rodzicami i nauczycielstwem. Pamiętajmy, że wychowując młodzież, budujemy podstawy rozwoju Polski. Czyniąc to dobrze, przyczyniamy się najbardziej do rozwoju siły, potęgi i bogactwa Rzeczypospolitej.

PRZEMÓWIENIE

P. MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

PROF. DR WOJCIECHA ŚWIĘTOSŁAWSKIEGO

WYGŁOSZONE PRZEZ RADIO W DNIU 5 WRZESNIA 1938 R. DO MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

W dniu dzisiejszym otwierają się bramy szkół wszelkiego rodzaju ze szkołami powszechnymi na czele. Jako Minister Oświaty, witam Was, młodzieży szkolna. Zapewne nie wszyscy wiecie, że jest Was przeszło 5 milionów i że stanowicie łącznie siódmą część ludności Polski. Dość powiedzieć, że gdybyście, trzymając się za ręce, utworzyli jedno wspólne koło, to żywym tym łańcuchem moglibyście opasać wzdłuż granic całą Polskę, tworząc tym sposobem żywy mur, świadczący, że ziemia ta jest Wasza, że ją kochacie i że nie oddacie jej w obce ręce za żadne skarby świata.

Gdybyście się zaś ustawili dwójkami i stanęli dwójka za dwójką, utworzylibyście długi szereg, ciągnący się od Wilna poprzez Warszawę aż do Krakowa, a z Krakowa dalej jeszcze przez Rzeszów i Przemysł nieomal do Lwowa.

Cieszymy się wszyscy, że jest Was tak wiele, wierzymy bowiem, że gdy wyrosniecie na tęgich, fizycznie i moralnie silnych obywateli Rzeczypospolitej, zdołacie zabezpieczyć jej byt i dalszy rozwój.

W roku ubiegłym mówiłem Wam o tym, czego Was szkoła nauczy i co w niej pożytecznego dla siebie znajdziecie. Wspominałem wówczas, że pod jej to wpływem wzbogacie Wasze życie i staniecie się niejako zgoła innymi ludźmi. Szkoła bowiem nauczy Was przede wszystkim doznawać nowych, nieznanych Wam dotychczas radości — radości płynących z przeżyć duchowych. Będziecie się więc niejednokrotnie cieszyć z tego, że umysły Wasze stały się bogatsze przez poznanie wielu rzeczy nowych o świecie, o ziemi, o Polsce i jej przeszłości, wreszcie o ludziach, zwierzętach i roślinach.

Poznając lepiej swój kraj i jego osobliwości, rozumieć będziecie coraz głębiej jego bogactwo, odczuwać jego piękno i szczyć się chlubną jego przeszłością. Czyny ojców i dziadów Waszych przemawiać będą do Was, a zarazem wskazywać, czym ma być teraźniejszość i jutro Polski, które nie my, jeno Wy tworzyć będziecie.

Dzięki pracy w szkole, zrozumiecie znaczenie i piękno mowy ojczyściej, zrozumiecie, że za pomocą słowa i pisma wzbogaca się świat duchowy człowieka, rodzi się wiedza i myśl wszelka, powstaje możliwość porozumienia się i bliska łączność nie tylko z ludźmi żyjącymi, ale i z tymi, którzy choć odeszli, a do nas przez swe dzieła pisane mówić nie przestają. Pojmiecie wreszcie, ile z tej łączności duchowej czerpie ludzkość siły do pracy, wiary w potęgę własnego i zbiorowego wysiłku.

Nie o tym jednak chciałem mówić z Wami w dniu dzisiejszym. Mam bowiem pewność, że przyrodzona żądza poznawania, chęć wytłumaczenia

sobie otaczających zjawisk lub tych, które w Was samych zachodzą, przyczyni się do tego, że potraficie wynieść ze szkoły zasób niezbędnych wiadomości. Pobudzi to niejednego z Was do twórczej myśli samodzielnej, a są prawdopodobnie i tacy wśród Was, którzy osiągną najwyższe szczyty myśli ludzkiej, dostępne jedynie wybranym.

Pamiętajcie jednak, że choćbyście wchłonęli to wszystko, czego Was szkoła nauczyć może, choćbyście przez własną pracę jeszcze wiele innych wiadomości posiadli, nie osiągnęlibyście jeszcze pełni swojego rozwoju.

Do pełni życia człowieka potrzeba mu nie tylko wiadomości o świecie zewnętrznym i o nim samym jako fizycznej postaci, lecz przede wszystkim duchowego rozwoju wewnętrznego, polegającego zarówno na wytworzeniu świata uczuć, jako też i mocy charakteru i woli.

Oczywiście, i rodzice Wasi, i nauczyciele czynić będą wysiłki, aby rozwinąć w Was tę stronę duchową i moralną, jednakże wszystkie ich usiłowania będą nadaremne, jeżeli nie będzie im towarzyszyła Wasza praca wewnętrzna i Wasz najbardziej czynny w tym udział.

W krótkim swym przemówieniu nie mogę, rzecz prosta, wyjaśnić, w jaki sposób macie tę Waszą pracę wewnętrzną wykonać, wskażę jedynie na te czynniki wychowawcze Waszej pracy w szkole i w domu, które mogą dać podstawę do duchowego i moralnego wyrobienia jednostki.

Otóż podstawowym czynnikiem wychowawczym, którego wpływ poważny powinien na całym Waszym życiu, jest dawane Wam w szkole i w domu wychowanie religijne. Najwznioslejsze ideały chrześcijańskie i wypływający z nich rzetelny, należyty i szczerzy stosunek do bliźniego niech staną się istotną treścią Waszej postawy moralnej w życiu. Stosujcie tę cnotę w życiu codziennie, w domu, w szkole i wszędzie, gdziekolwiek się znajdziecie. Usiłujcie też wytrwale stawać się co raz to lepszymi, a raz obrawszy drogę doskonalenia swego ducha, nie ustawajcie w tej pracy przez dalsze życie.

Pamiętajcie również o należyтым stosunku Waszym do rodziców. Miejcie w pamięci przez całe życie, że dobre, pogodne i ciche życie rodzinne jest nie tylko skarbem bezcennym dla członków samej rodziny, lecz również solidną podstawą życia zbiorowego narodu. Jeśli więc danym Wam jest posiadać dom, w którym rodzice pełną serca opieką Was otaczają, czerpcie stąd radość beztróską Waszej młodości i wiedźcie, że im więcej dacie ze siebie Waszym rodzicom, tym lepiej przygotowujecie się do tego, aby w przyszłości własne, trwałe, pogodą owiane ognisko założyć.

Aby wyrósł na wartościowych obywateli swego narodu, każdy poznać powinien dobrze dzieje ojczyzny. Przy tym chodzi nie o to tylko, aby znać przebieg wypadków w tej lub innej epoce lat minionych. Powinniście z przebiegu dziejów zrozumieć, że historię tworzą całe narody wytrwałą pracą jednostek, że zwyciężają, potężnieją i wzrastają w siłę nie dlatego tylko, że miały wśród siebie wybitnych wodzów lub mężów stanu, lecz dlatego, że własną pracą i postawą moralną narody te stworzyły zdrowe i mocne podłoże, na którym mogły wyrastać wielkie czyny wodzów narodu. Zrozumiecie również, że państwa upadały, traciły na znaczeniu i sile, gdy zachodził wewnętrzny rozkład tych elementów, z których czerpie każdy naród swą siłę.

Dlatego też umiłowanie ojczyzny, najpiękniejsze słowa o tej miłości bez czynu, bez wytrwałej pracy, bez zrozumienia, jakie obowiązki ciążyą na każdym członku społeczeństwa, nie posiada dla państwa żadnej realnej wartości, jest dźwiękiem bez wewnętrznej treści. To też zadanie

swoje potraficie spełnić, gdy w szkole dokładać będziecie sił, aby urobić w sobie zrozumienie, co czynić macie, aby stać się rzeczywistymi współbudowniczymi silnej, zwartej i potężnej Polski.

Jest wszelka nadzieja, że pracy Waszej sprzyjać będą warunki zewnętrzne, jedynie bowiem zgorzkniały sceptyk, nie chcący lub nie mogący niczego dostrzec, nie widzi tego, że po kilkuletnim ciężkim przesileniu gospodarczym wszystkie ziemie polskie rozpoczęły się rozwijać i to we wszystkich niemal dziedzinach. Rozwoju tego, tego pędu do lepszego jutra nic nie zdoła powstrzymać, a dalsza realizacja powszechnej oświaty oraz dalszy rozwój szkolnictwa wszelkich typów sprzyjać będzie wybitnie temu procesowi. Na Was też liczy całe starsze pokolenie i wierzy, że nie zawiedziecie pokładanych w Was nadziei. Przy wytężonej pracy starszych i tych z Was, którzy stopniowo w to życie polskie wchudzić będziecie, wyrównamy braki i zaniedbania, które pozostały dzięki długoletniej niewoli i rozdarciu Polski na części.

Nie mogę wreszcie pominąć zagadnienia, które na równi z innymi przed Wami staje. Chodzi nam wszystkim o to, abyście się odznaczali zarówno ciężką duchową, jak też fizyczną. Nie sądźcie, aby rozwój cech charakteru i natury duchowej od Was samych nie miał zależeć. Przeciwnie, wyrobienie w sobie silnej woli, hartu ducha, wytrwałości w pracy, nadto zaprawianie się z jednej strony do samodzielnej myśli własnej, podporządkowywanie się zaś woli przełożonego, gdy chodzi o czyn zbiorowy, wszystkie te cechy wyrobić musicie sami usilną, codzienną, nieustającą pracą nad sobą.

To samo dotyczy Waszego zdrowia i ciężkiej fizycznej.

Nie wszyscy jesteście jednakowo zdrowi i silni, jednakże opinia lekarska jest zgodna co do tego, że przy należytej pielęgnacji zdrowia, zachowaniu czystości, dobrze stosowanych ćwiczeniach cielesnych, niemal wszyscy poprawić mogą stan swego zdrowia i do chwili dojścia do pełnoletności wyrównać i usunąć braki fizyczne.

Zarówno rodzice Wasi jak i szkoła, Ministerstwo Opieki Społecznej i szereg organizacji społecznych czynić będą wszelkie starania, aby Wam przyjść z pomocą, od Was jednak zależy, aby nie zaniedbać niczego, aby zdrowie, czystość ciała i siły fizyczne pielęgnować i przez to znacznie powiększyć prawdopodobieństwo, że wyrośniecie na silnych i tęgich obywateli, mających nie tylko świadomość, ale realne siły ku temu, aby własnym wysiłkiem jutro Polski budować.

Olbrzymia większość Was, młodzieży polska, wstępuje do szkoły lub znajduje się w początkowym okresie pobierania nauki. Wiedziecie, że w szkole spędzicie dobrych kilka lat, a więc znaczną część Waszego życia. Czeka Was tu praca i wysiłek niemały i tym większy, im większą rolę zechcecie odegrać w życiu zbiorowym narodu. Uczynicie wszystko, co od Was zależeć będzie, aby czas spędzony w murach szkolnych był dla Was najmiłszym wspomnieniem. Walczcie ze sobą i przeciwnościami życia. Nie poddawajcie się zwątpieniu i smutkowi wtedy nawet, gdy warunki zewnętrzne usuwać zechcą wesoły uśmiech z Waszej twarzy.

Wiedziecie, że wewnętrzny spokój i pogoda są też czynnikami podnoszącymi Waszą sprawność duchową i fizyczną. Życzę też Wam z całego serca, aby rozpoczęty dziś rok szkolny minął Wam w radości i pogodzie ducha, przyniósł Wam i Waszym rodzicom i opiekunom jak najwięcej zadowolenia. Życzę też, aby beztronski wesoły uśmiech gościł jak najczęściej na Waszych młodych twarzach.

TREŚĆ

Poz.	Str.	Poz.	Str.
Przemówienie P. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publiczn. prof. Wojciecha Świętosławskiego do rodziców i nauczycieli, wygłoszone przez radio w dniu 4 września 1938 r.	352	5. Z Dziennika Ustaw	370
Przemówienie P. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publiczn. prof. Wojciecha Świętosławskiego, wygłoszone przez radio w dniu 5 września 1938 r. do młodzieży szkolnej	356	6. Organizacja szkolnictwa	370
1. Instrukcja o działalności instruktorów przedmiotowych szkół średnich ogólnokształcących oraz zasady organizacji ognisk metodycznych	360	7. Z żałobnej karty	371
2. Regulamin egzaminu dojrzałości w liceum ogólnokształcącym	362	8. Ruch służbowy	371
3. Opłaty szkolne w państwowych instytutach sztuk plastycznych	366	9. Nadzór pedagogiczny w r. szkolnym 1938/39	375
4. Plan godzin w państwowych liceach pedagogicznych z polskim językiem nauczania i językiem ruskim (ukraińskim) jako przedmiotem	369	10. Konkursy	380
		11. Podręczniki w szkołach powszechnych i średnich z niemieckim językiem nauczania	381
		12. Lektura języka francuskiego na I i II kl. liceum ogólnokształcącego z polskim językiem nauczania	381
		13. Książki zatwierdzone	382
		Część nieurzędowa:	
		14. Od Redakcji	383
		15. Wykaz lektury z zakresu historii	383
		16. Książki i czasopisma	385

1.

INSTRUKCJA O DZIAŁALNOŚCI INSTRUKTORÓW PRZEDMIOTOWYCH SZKÓŁ ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH ORAZ ZASADY ORGANIZACJI OGNISK METODYCZNYCH

Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 26 lipca 1938 r. (Nr II Pr-6765/38)

(Przedruk z Dziennika Urzędowego Ministerstwa W.R.i O.P. Nr 8, z dn. 10 sierpnia 1938 poz. 220).

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Ustalam instrukcję o działalności instruktorów przedmiotowych szkół średnich ogólnokształcących oraz zasady organizacji ognisk metodycznych.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc wszelkie przepisy w sprawach objętych niniejszym rozporządzeniem.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

W. Świętosławski

Załącznik 1 do rozporz. Min. W.R.
i O. P. z 26 VII. 1938 r.
(Nr II Pr-6765/38).

INSTRUKCJA

o działalności instruktorów przedmiotowych szkół średnich ogólnokształcących

I. Instruktor jest kierownikiem odpowiedniej Centralnej Pracowni Dydaktycznej i jest odpowiedzialny za całokształt jej działalności; jest organem Ministerstwa, czuwającym w porozumieniu z Kuratorium nad całością działalności ognisk metodycznych danego przedmiotu nauczania; jest fachowym organem doradczym i pomocniczym Ministerstwa w zakresie spraw związanych z danym przedmiotem nauczania.

II. W szczególności do zakresu działania każdego z instruktorów należy:

1) organizowanie pracy Centralnej Pracowni Dydaktycznej danego przedmiotu drogą: skupiania wokół niej jednostek pracujących naukowo w zakresie dydaktyki oraz nauczycieli interesujących się tymi zagadnieniami; inicjowania i organizowania

badań w tym kierunku; gromadzenia dzieł dydaktycznych i naukowych oraz środków pomocniczych, umożliwiających badanie podstaw dydaktycznych nauczania; informowania ogółu nauczycielstwa o rezultatach prac za pośrednictwem specjalnych wydawnictw;

2) rozpatrywanie środków dydaktycznych i naukowych z punktu widzenia ich użyteczności w realizowaniu programów, opracowywanie odpowiednich spisów środków istniejących oraz pobudzanie inicjatywy wydawniczej w tej dziedzinie;

3) inicjowanie, organizowanie i ogniskowanie poczynań dydaktycznych i naukowych wśród nauczycielstwa drogą zebrań, pokazów, artykułów, wydawnictw itp. oraz kontakt z Sekcjami dydaktycznymi towarzystw naukowych i z czasopismami fachowymi polskimi i zagranicznymi;

4) nadawanie w porozumieniu z Kuratoriami zasadniczego kierunku pracy ogniskom metodycznym oraz czuwanie nad ciągłością i żywotnością ich pracy w zakresie określonym zasadami organizacyjnymi ognisk;

5) fachowe badanie warunków tworzenia nowych ognisk proponowanych przez Kuratoria oraz inicjowanie zakładania nowych ognisk;

6) planowe i systematyczne obserwowanie możliwości i najlepszych sposobów realizowania programów gimnazjalnych i licealnych, osiąganych wyników oraz stosowanych metod pracy przez zbieranie materiału z własnej praktyki oraz przez udział w konferencjach ognisk metodycznych, zebraniach fachowych, podczas zwiedzania szkół, obserwacji egzaminów, za pośrednictwem ankiet, prasy fachowej itp;

7) inicjowanie eksperymentowania wariantów programowych oraz nowych metod pracy;

8) inicjowanie oraz współudział przy opracowywaniu instrukcji i zarządzeń normatywnych, dotyczących realizacji programów oraz ewentualnej ich zmiany;

9) udział w pracach związanych z oceną podręczników, książek i pomocy naukowych w ramach określonych odpowiednimi przepisami;

10) udział w zjazdach i konferencjach organizowanych przez Ministerstwo lub Kuratoria a poświęconych omawianiu spraw programowych lub dydaktycznych, dotyczących poszczególnych przedmiotów nauczania;

11) fachowa pomoc przy organizowaniu specjalnych kursów dydaktycznych i naukowych dla nauczycieli;

12) udzielanie odpowiedzi na zgłoszone zapytania ze strony władz szkolnych, dyrekcji szkół i nauczycieli w sprawach nauczania danego przedmiotu.

Załącznik 2 do rozporz. Min.
W. R. i O. P. z 26 VII. 1938 r.
(Nr II Pr-6765/38).

ZASADY

organizacji ognisk metodycznych

1. Ogniska metodyczne organizowane są na terenie poszczególnych okręgów szkolnych w liczbie uznanej za konieczną przez Kuratorium w porozumieniu z instruktorem. Rzeczą pożądaną jest, aby w każdym O. S. istniało conajmniej jedno ognisko z danego przedmiotu. Ognisko skupia w sobie nauczycieli gimnazjum i liceum.

2. Celem ognisk metodycznych jest podniesienie poziomu naukowego i metodycznego w gimnazjach i liceach przez organizowanie i ułatwianie indywidualnej i zespołowej pracy dydaktycznej i naukowej nauczycieli należących do ogniska oraz przez udzielanie odpowiedzi i porad na zgłoszone zapytania.

3. Ogólne wytyczne działalności ognisk usta-

lane są corocznie przez Ministerstwo w ścisłym porozumieniu z instruktorami poszczególnych przedmiotów, którzy czuwają nad normalnym tokiem tej działalności, utrzymując stały kontakt z kierownikami ognisk za pośrednictwem korespondencji, hospitacji i zjazdów. Niezależnie od tego do planu pracy mogą być włączone zagadnienia bardziej specjalne, związane z danym terenem, a wysunięte bądź przez Kuratorium bądź przez członków ogniska.

4. W związku z organizowaniem pracy dydaktycznej i naukowej rejonu kierownicy ognisk utrzymują stały kontakt ze szkołami należącymi do ogniska, urządzają przynajmniej dwa razy w ciągu roku szkolnego konferencje skupiające ogół nauczycieli swego rejonu, biorą jak najczęstszy udział w zebraniach grup miejscowych i zamiejscowych, oraz organizują zespoły dla wykonania prac specjalnych.

5. Na życzenie Kuratorium kierownik ogniska może utrzymywać również kontakt z grupami spoza rejonu ogniska zapraszając na konferencje ich przedstawicieli i biorąc udział w zebraniach przez nie organizowanych.

6. W celu umożliwienia kierownikom ognisk należytego wypełniania ich obowiązków Kuratoria wyznaczają im corocznie stałe ryczałty na wyjazdy oraz odpowiednie dotacje na zaopatrzenie pracowni ogniskowych. Budżety te wymagają zatwierdzenia ze strony Ministerstwa.

7. W celu umożliwienia członkom ogniska uczestnictwa w konferencjach rejonowych i zebraniach grup Kuratoria zabezpieczają im zwrot kosztów oraz otrzymanie urlopów od dyrekcji szkół.

8. W celu uzgodnienia ogólnych wytycznych działalności ognisk ze specjalnymi potrzebami terenu odbywają się na początku roku szkolnego w każdym Kuratorium konferencje kierowników wszystkich ognisk istniejących na terenie Okręgu pod przewodnictwem Naczelnika Wydziału z udziałem przedstawiciela instruktorów. Na konferencjach tych omawia się również projekty tworzenia nowych ognisk celem zbadania ich w ciągu roku przez instruktorów poszczególnych przedmiotów.

9. Porozumienie z Kuratoriami w innych niewymienionych wyżej sprawach odbywa się wyłącznie za pośrednictwem przewodniczącego zespołu instruktorów.

10. W celu uzgodnienia działalności ognisk z danego przedmiotu nauczania zwoływane są w terminach określonych przez Ministerstwo zjazdy kierowników ognisk.

2.

REGULAMIN EGZAMINU DOJRZAŁOŚCI W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM

Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 2 lipca 1938 r. (Nr II S-5308/38)

(Przedruk z Dziennika Urzędowego Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 10 sierpnia 1938 r. Nr 8, poz. 227)

§ 1. Na podstawie art. 2 ust. 2, art. 59 i 60 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poe. 389) ustanawiam regulamin egzaminu dojrzałości w liceum ogólnokształcącym, ogłoszony jako załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1938 r.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski

Załącznik do zarządzenia Min.
W. R. i O. P. z dnia 2 VII. 1938 r.
(Nr II S-5308/38).

REGULAMIN

egzaminu dojrzałości w liceum ogólnokształcącym

§ 1. Egzamin według niniejszego regulaminu zdają uczniowie względnie uczennice klas drugich liceów ogólnokształcących państwowych oraz prywatnych, posiadających uprawnienia liceów państwowych, którzy spełnili warunek, wymieniony w ustępie drugim.

§ 2. Egzamin ma wykazać, czy uczeń osiągnął taki poziom wykształcenia i ogólnej dojrzałości umysłowej, jaki odpowiada wymaganiom programowym odpowiedniego wydziału liceum ogólnokształcącego oraz czy jest przygotowany do podjęcia studiów w szkołach wyższych.

§ 3. Egzamin odbywają się w maju i w czerwcu, a dla uczniów szkół o ustroju semestralnym — nadto w lutym.

Terminy i miejsca egzaminów wyznaczają Kuratoria Okręgów Szkolnych.

§ 4. Do przeprowadzenia egzaminu Kurator Okręgu Szkolnego powołuje Państwowe Komisje Egzaminacyjne.

W skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej wchodzi członkowie:

a) przewodniczący (a) Komisji powołany (a) przez Kuratora Okręgu Szkolnego;

b) dyrektor lub przełożona szkoły, której uczniowie (uczennice) zdają egzamin;

c) powołani przez Kuratora egzaminatorzy z tych przedmiotów, które wchodzi w skład egzaminu.

Kurator może powoływać dyrektora względnie przełożoną danej szkoły na przewodniczącego Komisji lub powierzyć im przewodnictwo na egzaminach piśmiennych w zastępstwie przewodniczącego, może również powołać nauczycieli danej szkoły na egzaminatorów.

§ 5. W sprawach każdego ucznia głosują: przewodniczący, dyrektor szkoły, oraz egzaminatorzy z tych przedmiotów, z których uczeń zdaje egzamin bądź piśmienny, bądź ustny, bądź piśmienny i ustny.

Członkowie Komisji obowiązani są do brania udziału we wszystkich jej posiedzeniach, w wyjątkowych przypadkach powinni uzyskać zwolnienie od przewodniczącego.

Na posiedzeniach Komisji wszelkie uchwały zapadają zwykłą większością głosów obecnych członków. W razie równości głosów decyduje przewodniczący.

Członkowie Komisji obowiązani są do zachowania w bezwzględnej tajemnicy ocen oraz treści obrad Komisji. Do ogłoszenia wyników egzaminu upoważniony jest tylko przewodniczący Komisji.

§ 6. Do dnia 31 marca dyrekcje liceów przesyłają do Kuratorium Okręgu Szkolnego następujące dane, potrzebne do utworzenia Komisji Egzaminacyjnej dla uczniów ich szkół:

1) liczbę uczniów klasy II liceum — z zaznaczeniem jakiego wyboru przedmiotów dokonali w myśl § 10;

2) listę nauczycieli klasy II liceum z uwzględnieniem zmian nauczycieli, o ile zaszły w ciągu roku szkolnego;

3) po 6 tematów wypracowań piśmiennych z języka polskiego i z języka obcego nowożytnego oddzielnie dla każdego wydziału, a nadto po 3 te-

maty wypracowań piśmiennych z tych przedmiotów, które wejdą w skład egzaminu piśmiennego danego wydziału liceum.

Tematy z języka polskiego i z języków obcych nowożytnych powinny być zaczerpnięte bądź z materiału naukowego tych przedmiotów, bądź z materiału innych przedmiotów nauczania.

Tematy z języka łacińskiego powinny zawierać przeznaczony do tłumaczenia na język polski nieprzerabiany w szkole wyjątek z pism jednego z prozaików łacińskich, odpowiednio dobrany pod względem trudności, a nadto pytanie lub kilka pytań (w języku polskim), ściśle z danym wyjątkiem związanych.

Każdy z tematów z matematyki powinien zawierać dwa lub więcej zadań z zakresu materiału, przewidzianego dla danego wydziału liceum.

Każdy z tematów z fizyki powinien obejmować dwa lub więcej zagadnień, z których jedno mogą zawierać zastosowanie praw fizycznych, inne — pytania o charakterze teoretycznym.

Tematy proponowane przez szkołę powinny być zachowane w bezwzględnej tajemnicy.

§ 7. Kuratorium Okręgu Szkolnego po zapoznaniu się z nadesłanymi propozycjami, zatwierdza dla każdego wydziału każdej szkoły spośród nadesłanych — po 3 tematy z języka polskiego i z języków obcych nowożytnych, a po jednym z przedmiotów pozostałych. Kuratorium może przy tym zmienić nadesłane przez szkołę tematy, jak również może dać wspólne tematy egzaminacyjne dla niektórych względnie wszystkich wydziałów tego samego typu, mających egzaminy piśmienne w jednym terminie.

W razie zmiany tematów Kuratorium wyznacza je z ogólnie obowiązującego materiału programowego.

§ 8. Dopuszczeni do egzaminu uczniowie klasy II liceum w wyznaczonym przez dyrekcję czasie, a przed rozpoczęciem egzaminu, przedstawiają dowody wpłacenia należności za egzamin.

§ 9. Na tydzień przed rozpoczęciem egzaminu Rada Pedagogiczna, złożona z nauczycieli klasy II liceum, pod przewodnictwem dyrektora względnie przełożonej szkoły dopuszcza uczniów do egzaminu na podstawie ich rocznych stopni. Najpóźniej następnego dnia dyrektor względnie przełożona szkoły zawiadamia o tym uczniów.

Uczeń jest dopuszczony do egzaminu dojrzałości, jeżeli posiada oceny roczne conajmniej dostateczne.

Uczeń, który nie został dopuszczony do egzaminu i występuje ze szkoły, otrzymuje zaświadczenie, że był uczniem klasy II liceum i że nie został dopuszczony do egzaminu. Może on zdawać egzamin ukończenia liceum w charakterze eksterna nie wcześniej niż po upływie roku.

§ 10. Egzamin składa się z części piśmiennej i ustnej.

Egzamin piśmienny odbywa się z języka polskiego na wszystkich wydziałach liceum a nadto:

- na wydziale humanistycznym z języka obcego nowożytnego,

- na wydziale klasycznym z języka łacińskiego,
- na wydziale matematyczno-fizycznym z matematyki,

- na wydziale przyrodniczym z fizyki.

Egzamin ustny obejmuje:

- na wydziale humanistycznym:

- religię,
- język polski,
- historię,
- język łaciński,
- język obcy nowożytny

} do wyboru przez ucznia;

- na wydziale klasycznym:

- religię,
- język polski,
- historię,
- język łaciński,
- język grecki,

} do wyboru przez ucznia;

- na wydziale matematyczno-fizycznym:

- religię,
- matematykę,
- fizykę z astronomią,
- chemię;

- na wydziale przyrodniczym:

- religię,
- biologię,
- chemię,
- geografię i geologię
- fizykę z astronomią

} do wyboru przez ucznia.

Prócz tego na każdym wydziale należy ucznia poddać egzaminowi ustnemu z tego przedmiotu, z którego na egzaminie piśmiennym otrzymał ocenę niedostateczną.

Egzamin z religii odbywa się tylko wówczas, jeżeli nauka tego przedmiotu jest zorganizowana w danej szkole.

§ 11. Uczniowie, którzy uczęszczali do liceum z niepolskim językiem nauczania względnie do li-

ceum z polskim i niepolskim językiem nauczania, zdają również egzamin piśmienny z tego języka na wszystkich wydziałach, a ustny tylko na wydziale humanistycznym. Dobór tematów (§ 6 i § 7) oraz egzamin piśmienny i ustny z tego przedmiotu odbywa się na tych samych zasadach, jak egzamin z języka polskiego. Uczniowie tych liceów nie zdają natomiast egzaminu piśmiennego z języka obcego nowożytnego na wydziale humanistycznym.

§ 12. Przed rozpoczęciem egzaminów piśmiennych Kuratorium przesyła ustalone tematy w zapieczętowanych i osobnych dla każdej szkoły i dla każdego przedmiotu kopertach Przewodniczącemu Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, względnie w przypadku, o którym mowa w ustępie ostatnim § 4 — dyrektorowi szkoły.

§ 13. W dzień egzaminu piśmiennego, bezpośrednio przed jego rozpoczęciem, dyrektor szkoły otwiera kopertę, zawierającą tematy z przedmiotu, wyznaczonego na dany dzień, w obecności Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej i dyżurującego na egzaminie członka Komisji Egzaminacyjnej i ogłasza nadesłane tematy uczniom.

Każdy z uczniów wybiera jeden z trzech podyktowanych im tematów z języka polskiego i z języka obcego nowożytnego.

Uczniowie opracowują zadane im tematy w odpowiednio dobranej sali szkolnej pod kontrolą Przewodniczącego Komisji lub w jego zastępstwie dyrektora gimnazjum (§ 4) i jednego lub więcej wyznaczonych przez niego członków Komisji.

Na wypracowanie z języka polskiego przeznaczają się pięć godzin, na wypracowanie z innych przedmiotów po 4 godziny, bez wliczania czasu, zużytego na podyktowanie uczniom tematów. Zdającym nie wolno przynosić ze sobą na egzamin papieru, ani pomocy naukowych z wyjątkiem przyborów rysunkowych i tablic logarytmicznych na egzamin z matematyki i fizyki. Papier z pieczęcią szkoły otrzymują oni z rąk członków Komisji na samym egzaminie. Przed opuszczeniem sali powinni zwrócić wszystkie otrzymane arkusze.

Jeżeli uczeń podczas egzaminu korzysta z cudzej pomocy lub posługuje się niedozwolonymi środkami pomocniczymi, lub innym w tym pomaga, Przewodniczący Komisji powinien go skreślić z listy zdających. W wyjątkowych przypadkach Przewodniczący może go dopuścić do powtórnego egzaminu piśmiennego, przy czym nowy temat egzaminu wyznacza Przewodniczący Komisji w porozumieniu z egzaminatorami.

§ 14. Wypracowania egzaminacyjne ocenia właściwy egzaminator. Zaznacza on zalety i braki wypracowania, a umotywowaną ocenę wyraża jednym ze stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny. Błędy i ich rodzaj należy zaznaczyć na marginesie wypracowania. Ocenę ostateczną ustala Przewodniczący. Może on wystawić ocenę niezgodną z oceną egzaminatorów; zmianę powinien umotywować piśmiennie przy ustalonej ocenie.

§ 15. Przed egzaminem ustnym Komisja Egzaminacyjna omawia i zestawia wyniki egzaminów piśmiennych poszczególnych uczniów.

Uczeń, który otrzymał co najmniej z dwu wypracowań egzaminu piśmiennego oceny niedostateczne, nie może być dopuszczony do egzaminu ustnego.

§ 16. Na egzamin ustny należy przygotować wykazy ocen, otrzymanych przez kandydatów w klasach I i II liceum, protokoły egzaminów sporządzone według załączonego wzoru z wpisanymi ocenami z egzaminu piśmiennego, wypracowania egzaminacyjne kandydatów, ich prace piśmienne, wykonane w ostatnim roku nauki szkolnej, oraz pomoce, potrzebne przy zdawaniu egzaminu.

§ 17. Ustny egzamin odbywa się w zasadzie wobec wszystkich członków Komisji.

Z danego przedmiotu egzaminuje powołany do tego członek Komisji. W razie potrzeby Przewodniczący wyznacza jego zastępcę spośród członków Komisji lub z poza niej. Inni członkowie Komisji mogą brać udział w egzaminowaniu za zgodą Przewodniczącego.

Przewodniczący ma prawo brać czynny udział w egzaminowaniu z każdego przedmiotu.

Egzamin ustny powinien zmierzać do zbadania stopnia rozwoju, wyrobienia umysłowego i zasadniczych wiadomości ucznia z zakresu, przewidzianego programem danego przedmiotu na oddanym wydziale.

Egzamin ustny jednego ucznia ze wszystkich przedmiotów powinien odbyć się w ciągu jednego dnia.

Czas trwania egzaminu ustnego jednego ucznia z jednego przedmiotu nie powinien przekraczać 30 minut, bez wliczenia czasu, który Komisja może dać uczniowie na przygotowanie odpowiedzi.

Ocenę odpowiedzi ustnej z każdego przedmiotu ustala Komisja Egzaminacyjna po wysłuchaniu opinii egzaminatora z danego przedmiotu i wyraża ją jednym z czterech stopni, wymienionych w § 14.

§ 18. Oceny ostateczne ustala Komisja Egzaminacyjna na podstawie:

- 1) wyniku egzaminu piśmiennego,
- 2) wyniku egzaminu ustnego,
- 3) postępów w ciągu pobytu ucznia w liceum,
- 4) ogólnej opinii członków Komisji o jego poziomie wykształcenia i dojrzałości umysłowej.

Oceny te wyraża Komisja za pomocą czterech stopni, wymienionych w § 14.

Uczeń zdał egzamin dojrzałości, jeżeli ze wszystkich przedmiotów otrzymał oceny nie niższe od dostatecznych.

Uchwale Komisji o wyniku egzaminu może sprzeciwić się Przewodniczący Komisji. Wówczas sprawa podlega decyzji Kuratorium.

Po zakończeniu narady i podpisaniu protokołu egzaminów przez członków Komisji Przewodniczący ogłasza uczniom ostateczny wynik egzaminu.

§ 19. Kto zdał egzamin dojrzałości w liceum ogólnokształcącym, otrzymuje świadectwo dojrzałości liceum ogólnokształcącego. Świadectwo dojrzałości podpisują wszyscy członkowie Komisji. Świadectwo takie zaopatruje dyrekcja liceum państwowego swoją pieczęcią, świadectwo zaś używane przed Komisją w liceum prywatnym — zaopatruje Kuratorium swoją pieczęcią.

§ 20. Odstąpienie od egzaminu w jakiegokolwiek jego części lub niestawienie się na egzamin powoduje skreślenie ucznia z listy zdających, o ile nie poda on ważnych, usprawiedliwiających okoliczności. W ostatnim przypadku Komisja Egzaminacyjna, a po jej rozwiązaniu Kuratorium Okręgu Szkolnego, rozstrzyga o możliwości ponownego zdawania egzaminu w tym samym okresie egzaminów.

§ 21. Uczeń, który nie zdał egzaminu i szkołę opuścił, może zdawać egzamin tego samego rodzaju z tych samych przedmiotów w zasadzie w tej samej szkole najwcześniej w następnym normalnym okresie egzaminów, nie później jednak, niż przed upływem dwóch i pół lat, a jako ekstern — po upływie pół roku (§ 9).

Egzamin dojrzałości w liceum ogólnokształcącym można zdawać w charakterze ucznia tylko dwa razy.

Uczeń, który nie zdał egzaminu i szkołę opuścił, otrzymuje zaświadczenie, że do egzaminu dojrzałości w liceum ogólnokształcącym został dopuszczony i że tego egzaminu nie zdał.

§ 22. Z czynności Komisji a także z jej posiedzeń oraz z egzaminów piśmiennych i ustnych spisuje się protokoły, które podpisują członkowie Komisji.

Do protokołów tych dołącza się protokół posiedzenia Rady Pedagogicznej w sprawie dopuszczenia uczniów klasy II do egzaminu dojrzałości w liceum ogólnokształcącym.

Wszystkie powyższe dokumenty przechowuje szkoła w swoim archiwum. Wypracowania piśmienne mogą być zniszczone po upływie dwóch lat od terminu zdawania egzaminu.

W razie zamknięcia szkoły należy dokumenty te przekazać Kuratorium.

§ 23. Członkowie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej pobierają za pracę w Komisji wynagrodzenie w wysokości, oznaczonej przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 24. Przeprowadzanie egzaminu dojrzałości w liceum ogólnokształcącym według zasad odmiennych od ustalonych w niniejszym regulaminie może być dokonane jedynie za zezwoleniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

PROTOKÓŁ

egzaminu dojrzałości w liceum ogólnokształcącym

Nr.

(wypełnia dyrektor szkoły)

Nazwisko
 Imię
 Urodzon . . . dnia roku
 w powiatu
 Wyznania
 Miejsce stałego zamieszkania
 Zdaje egzamin według programu wydziału
 Zdaje egzamin po raz
 Do egzaminu ustnego wybiera przedmiot nauczania

Podpis Przewodniczącego Państwowej Komisji Egzaminacyjnej
 lub jego zastępcy:

PROTOKÓŁ EGZAMINÓW USTNYCH

Przedmiot egzaminu	Data	Treść pytań i krótka charakterystyka odpowiedzi
Religia		
Język polski		
Język łaciński		
itd.		
itd.		

Przewodniczący Państwowej Komisji
Egzaminacyjnej

U w a g i:

ZESTAWIENIE OCEN

Przedmioty egzaminu	Religia	Język polski	Język łaciński	Język niemiecki	itd.	itd.	itd.
Oceny roczne z kl. I liceum							
Oceny roczne z kl. II liceum							
Egzamin piśmienny							
Egzamin ustny							
Ocena ostateczna							

Uchwała Państwowej Komisji Egzaminacyjnej

... zdał ... egzamin ...
dojrzałości w liceum ogólnokształcącym

Przewodniczący Państwowej Komisji
Egzaminacyjnej

U w a g i:

Członkowie Państwowej Komisji
Egzaminacyjnej

3.

OPŁATY SZKOLNE W PAŃSTWOWYCH INSTYTUTACH SZTUK PLASTYCZNYCH

MINISTER WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

Warszawa

Dnia 26 sierpnia 1938 r.

Nr I R-4626/38.

Z mocą obowiązującą od początku roku szkolnego 1938/39 zarządzam pobieranie w państwowych instytucjach sztuk plastycznych następujących opłat szkolnych:

- I. 1. Taksa za egzamin wstępny 15 zł
2. Taksa wstępna 10 zł
3. Taksa za egzamin końcowy 15 zł
4. Taksa za świadectwo ukończenia instytutu 10 zł

U w a g a: świadectwa (wykazy postępów) roczne, półroczne, względnie semestralne wydaje się bezpłatnie.

5. Taksa za duplikat świadectwa ukończenia szkoły 10 zł
6. Taksa za duplikat świadectwa rocznego lub półrocznego 12 zł
7. Taksa administracyjna roczna 200 zł

II. Za duplikaty świadectw zainteresowani uiszczają prócz taks, wymienionych w punktach I—5 i 6, opłatę stemplową znaczkami w wysokości przewidzianej w przepisach o opłatach stemplowych. Dyrekcje, otrzymane znaczki, naklejają na wydanym duplikacie i kasują.

III. (1) Taksy, wpłacone przez uczniów, zwrotowi zasadniczo nie podlegają.

(2) Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach I—1 i 3, jeżeli:

- a) uczeń po wpłaceniu taksy nie został dopuszczony do egzaminu,
- b) uczeń nie zgłosił się do egzaminu z powodu choroby, powstałej po wpłaceniu taksy, przy czym w tym wypadku uczeń winien przedstawić odpowiednie świadectwo lekarskie.

(3) Zwrotów, o których mowa w ustępie (2), dokonywują Dyrekcje instytutów we własnym zakresie działania.

IV. (1) Taksy, wymienione w punktach I—1 i 3, winny być wpłacone przed przystąpieniem ucznia do egzaminu. Taksa wstępna (punkt I—2) winna być uiszczona po przyjęciu ucznia do instytutu, nie później jednak niż w ciągu 3 (trzech) tygodni od daty przyjęcia. Taksy, wymienione w punktach I—4, 5 i 6, winny być uiszczone przed wydaniem świadectwa, względnie duplikatu.

(2) Taksa administracyjna roczna, wymieniona w punkcie I—7, powinna być wpłacana w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza, najpóźniej jednak do dnia 20 listopada za I półrocze i do dnia 20 kwietnia za II półrocze roku szkolnego.

(3) Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

V. Taksy, wymienione w punktach I—1 i 3, rozdzielają Dykrecje instytutów pomiędzy egzaminatorów jako wynagrodzenie za udział w egzaminach.

VI. (1) Dochód z taks, wymienionych w punktach I—2, 4, 5, 6 i 7, Dykrecje instytutów zatrzymują do swojej dyspozycji na pokrycie wydatków, przewidzianych w zatwierdzonych przez Ministerstwo rocznych planach finansowo-gospodarczych.

(2) Dykrecje instytutów, których zatwierdzone plany przewidują dochody większe od zatwierdzonych wydatków, przelewają nadwyżki za pośrednictwem P. K. O. na właściwe konta Izb Skarbowych, względnie kas urzędów skarbowych na rachunek „Taksy administracyjnej“ Kuratorium Okręgu Szkolnego. Dykrecje, których zatwierdzone plany przewidują dochody mniejsze od zatwierdzonych wydatków, otrzymują z Kuratorium Okręgu Szkolnego brakujące sumy w formie dotacji.

VII. Sposób pobierania, przechowywania i księgowania sum, otrzymywanych z opłat szkolnych, normują przepisy rachunkowo-kasowe, wydane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

VIII. Do uiszczenia taks obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie.

IX. (1) Dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i czynnych wojskowych zawodowych, pobierających uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ opłacają 50% normalnej taksy administracyjnej, wskazanej w punkcie I—7, jeżeli wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre z zastrzeżeniem, że rodzice ich nie posiadają znaczniejszego majątku.

(2) Dzieci rodziców niezamożnych, jeżeli wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, mogą korzystać, począwszy od I półrocza pierwszego roku nauki, z częściowego lub całkowitego zwolnienia od taksy administracyjnej, wymienionej w punkcie I—7. W wyjątkowych wypadkach również dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od zmniejszonej do 50% taksy (punkt IX — ust. (1), zwolnienia te muszą jednak mieścić się w granicach normy, określonej w punkcie X — ust. (2).

(3) Całkowite i częściowe zwolnienia od taksy administracyjnej (punkt IX — ust. (2) należy stosować w pierwszym rzędzie do dzieci niezamożnych kawalerów orderu „Virtuti Militari“ i odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości oraz do dzieci rodziców niezamożnych, posiada-

jących odznakę „Za walkę o szkołę polską“ i dzieci niezamożnych, zweryfikowanych członków „Stowarzyszenia b. uczestników strajku szkolnego zachodniej Polski“.

X. (1) Określonych wyżej w punkcie IX zwolnień od taksy administracyjnej udzielają co półrocze Rady Pedagogiczne instytutów stosownie do stanu majątkowego rodziców — uczniom, którzy pilnością i postęпами w nauce na to zasługują. Rady Pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje. Opieka domowa ucznia może odwołać się od decyzji Rady Pedagogicznej, w wypadku odmówienia zwolnienia, do Kuratorium, które rozstrzyga ostatecznie.

(2) Radom Pedagogicznym przysługuje prawo udzielania zwolnień, przewidzianych w punkcie IX — ust. (2) i (3), w wysokości nie przekraczającej 20% sumy, jaką osiągnęłaby Dyrekcja Instytutu, pobierając całkowitą takse administracyjną, wymienioną w punkcie I—7, od wszystkich uczniów, zapisanych do instytutu.

(3) Gdyby jakieś wyjątkowe względy zmuszały Radę Pedagogiczną do udzielenia zwolnień na kwotę wyższą, niż wyżej wskazana, winny Dyrekcje instytutów uzyskać na to zgodę Ministerstwa, występując za pośrednictwem Kuratorium Okręgu Szkolnego z wnioskami w I półroczu do dnia 1 listopada — a w II półroczu do dnia 1 kwietnia.

(4) Decyzja Rady Pedagogicznej o udzieleniu zwolnień od taksy administracyjnej następuje do dnia 20 października na skutek podania, wniesionego do Dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia, w terminie najdalej do dnia 20 września. Dyrekcja instytutu może żądać uzupełnienia podania zaświadczeniem o stanie majątkowym.

XI. (1) Funkcjonariusze państwowi i wojskowi zawodowi oraz funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych „Polskie Koleje Państwowe“ i „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ nie składają podań o udzielenie zwolnień, przewidzianych w punkcie IX — ust. (1). Dyrekcja instytutu może jednak zażądać od nich w razie wątpliwości przedstawienia świadectwa o stanie majątkowym lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest funkcjonariuszem państwowym, względnie funkcjonariuszem wymienionych przedsiębiorstw państwowych.

(2) Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienia od taksy w jednym półroczu, korzystają ze zwolnień i w następnym półroczu szkolnym, jeżeli istnieją warunki, od których zależy zwolnienie.

(3) Uczniowie nie zwolnieni od taksy obowiązani są wpłacić ją ratami półrocznymi bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzji Rady Pedagogicznej, najpóźniej jednak do dnia 20 listopada za I półrocze i do dnia 20 kwietnia za II półrocze.

XII. Od taks, wymienionych w punktach I—1, 2, 3, 4, 5 i 6, nikt zwolniony być nie może.

XIII. W sprawach, związanych z pobieraniem (egzekwowaniem) opłat oraz umarzaniem w wyjątkowych wypadkach nieściągalnych taks, decyduje Kuratorium Okręgu Szkolnego.

XIV. Z chwilą wejścia w życie niniejszego okólnika przestaje obowiązywać okólnik Nr 93 z dnia 24 czerwca 1934 r. (I R-5138/34) o opłatach szkolnych w państwowych szkołach sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 6—7, poz. 98).

Minister.

W. Świętoślowski

4.

PLAN GODZIN W PAŃSTWOWYCH LICEACH PEDAGOGICZNYCH Z POLSKIM JĘZYKIEM NAUCZANIA I JĘZYKIEM RUSKIM (UKRAIŃSKIM) JAKO PRZEDMIOTEM

MINISTER WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

Warszawa

Dnia 27 lipca 1938 r.

Nr II Pr-6342/38.

Pan Kurator

Okręgu Szkolnego Lwowskiego

we Lwowie

Zatwierdzam następujący plan godzin dla państwowych liceów pedagogicznych z polskim językiem nauczania i językiem ruskim (ukraińskim) jako przedmiotem.

PLAN GODZIN

Przedmioty i zajęcia		Plan godzin klasy		
		I	II	III
O b o w i ą z k o w e	Religia	2	2	1
	Język polski	4	4	2
	Język ruski (ukraiński)	3	3	2
	Historia	3	3	—
	Matematyka	3	2	—
	Fizyka i chemia	3	—	—
	Geografia	—	3	—
	Biologia	3	2	—
	Praca własna ucznia	—	—	6*
	Psychologia	3	—	2
	Nauczanie i wychowanie w szkole powsz.	—	6	6
	Pedagogika z historią wychowania . . .	—	—	6
	Życie dziecka w środowisku i zagadnie nia życia współczesnego	3	3	3
	Przysposobienie wojskowe	2	2	2
	Rysunek	3	2	—
Zajęcia praktyczne	—	2	3**	
Śpiew łącznie z chórem	3	3	1	
Ćwiczenia cielesne	2	2	2	
Ogółem		37	39	36
Ponadto 2 godziny tygodniowo przysposobienia sportowego na klasę (oddział)				
Nadobowiązkowe	Gra instrumentalna	1—2	1—2	1
	Język obcy nowożytny	2	2	—

*) Do wyboru ucznia 2 przedmioty z pośród następujących: język polski, język ruski (ukraiński), język obcy nowożytny, historia, matematyka, fizyka i chemia, geografia, biologia, życie dziecka w środowisku i zagadnienia życia współczesnego w wymiarze 3 godzin każdy.

***) Jeden przedmiot do wyboru ucznia.

Równocześnie upoważniam Pana Kuratora do wprowadzenia tego planu godzin, poczynszyszy od roku szkolnego 1938/39, w tych liceach pedagogicznych, w których w roku szkolnym 1937/38 język ruski (ukraiński) był przedmiotem nauczania oraz w państwowym liceum pedagogicznym w Sokalu.

Minister

W. Świętoślowski

5.

Z DZIENNIKA USTAW

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 1938, zawiera między innymi:

w nr 43 z dn. 25 czerwca 1938: rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10. 6. 1938 o pasie granicznym. W zakres pasa granicznego wchodzi w obrębie wojew. lwowskiego powiaty: drohobycki, krośnieński, leski, sarnocki, turczański — w obrębie wojew. stanisławowskiego powiaty: doliński, horodeński, kałuski, kołomyjski, kosowski, nadwórniański, sniatyński, stryjski — w obrębie tarnopolskiego: borszczowski, czortkowski, kopyczyński, skałacki, tarnopolski, trembowelski, zaleszczycki i zbaraski.

w nr 44 z dn. 1 lipca 1938: rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Opieki Społecznej z dn. 27 maja 1938 wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych o służbie zdrowia lotnictwa cywilnego. Na mocy tego rozporządzenia prowadzenie spraw służby zdrowia lotnictwa cywilnego powierza się Instytutowi Badań Lekarskich Lotnictwa.

w nr 54 z dn. 1 sierpnia 1938: rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dn. 20 lipca 1938 o utworzeniu i zwinieniu niektórych katedr i zakładów naukowych w szkołach akademickich. W myśl powyższego rozporządzenia tworzy się następujące katedry wraz z połączonymi z nimi zakładami naukowymi: W Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie na Wydziale Rolniczym katedrę mikrobiologii rolniczej. — W Uniwersytecie Józefa Piłsudskiego w Warszawie na Wydziale Teologii

Katolickiej: katedrę filozofii chrześcijańskiej II, katedrę prawa kanonicznego II, na Wydziale Humanistycznym katedrę filologii skandynawskiej. — W Uniwersytecie Poznańskim w Poznaniu na Wydziale Prawno-Ekonomicznym katedrę prawa administracyjnego II, na Wydziale Rolniczo-Leśnym katedrę urzędzenia lasu. — W Politechnice Lwowskiej na Wydziale Rolniczo-Lasowym: katedrę maszynoznawstwa rolniczego, katedrę hodowli i genetyki roślin, na Wydziale Architektonicznym katedrę historii architektury. — Związują się następujące katedry wraz z połączonymi z nimi zakładami naukowymi: W Uniwersytecie Józefa Piłsudskiego w Warszawie na Wydziale Teologii Katolickiej: katedrę języków semickich, katedrę archeologii chrześcijańskiej i sztuki kościelnej. — W Uniwersytecie Poznańskim w Poznaniu na Wydziale Rolniczo-Leśnym katedrę administracji i rachunkowości leśnej. — W Politechnice Lwowskiej we Lwowie na Wydziale Architektonicznym katedrę architektury historycznej.

w nr 65 z dn. 2 września 1938: ustawę z dn. 23 sierpnia 1938 o Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Na mocy tej ustawy wyższy zakład naukowo-wychowawczy, powołany do życia wolą Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, jako Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie, przekształca się na wojskową szkołę akademicką pod nazwą: „Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie“.

6.

ORGANIZACJA SZKOLNICTWA

Ministerstwo W. R. i O. P. przemianowało Państwowe Seminarium Ochroniarskie im. St. Jachowicza we Lwowie na Państwowe Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli im. St. Jachowicza we Lwowie (Nr II S-6363/38 z dn. 2 sierpnia 1938).

Ministerstwo W. R. i O. P. zezwoliło na ot-

warcie z początkiem roku szkolnego 1938/39 w Prywatnej Średniej Szkole Technicznej w Drohobyczu Liceum Mechanicznego. (Nr III P-5129/38 z dn. 29 sierpnia 1938).

Kurator O. S. Lw. przyznał: — Zarządowi Związku Nauczycielstwa Polskiego „Ognisko“ w Stanisławowie prawo otwarcia I i II kl. trzy-

letnich seminariów ochroniarskich dawnego ustroju oraz I kl. czteroletniego seminarium dla wychowawczyń przedszkoli nowego ustroju (Nr II-17831/38 z dn. 31 sierpnia 1938).

— Konwentowi S. S. Bazylianek w Jaworowie prawo otwarcia Prywatnego Liceum Ogólnokształcącego Żeńskiego w Jaworowie (Nr II-20324/38 z dn. 31 sierpnia 1938).

— Zarządowi Głównemu Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie prawo otwarcia Prywatnego Koedukacyjnego Liceum Handlowego T. S. L. w Rzeszowie (Nr III-22524/38 z dn. 12 września 1938) oraz Prywatnej Szkoły Przynależności w Gospodarstwie Rodzinnym I st. w Rzeszowie (Nr III-21615/38 z dn. 23 września 1938).

— Zarządowi Tow. Oświaty Zawodowej we Lwowie prawo otwarcia Prywatnej Koedukacyjnej Szkoły Przynależności Spółdzielczego I st. (Nr III-21264/38 z dn. 20 września 1938) i Prywatnego Męskiego Liceum Spółdzielczego (Nr III-18914/38 z dn. 13 września 1938).

— Zarządowi Zgromadzenia S. S. Opatrzności Bożej we Lwowie prawo otwarcia Prywatnej Szkoły Przynależności Krawiecko-Bielżniarskiego w Lackiem Małym (Nr III-19574/38 z dn. 3 września 1938).

— Zarządowi Towarzystwa Szkoły Handlowej we Lwowie prawo otwarcia Prywatnej Koedukacyjnej Szkoły Przynależności Kupieckiego w Dolinie (Nr III-19960/38 z dn. 13 września 1938).

— Zarządowi Związku Rewizyjnego Spółdzielni Ukraińskich we Lwowie prawo otwarcia Prywatnego Koedukacyjnego Liceum Spółdzielczego (Nr III-21854/38 z dn. 14 września 1938).

— Zarządowi Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Handlowej we Lwowie prawo otwarcia Prywatnej Koedukacyjnej Szkoły Przynależności Administracyjno-Handlowego (Nr III-19060/38 z dn. 13 września 1938).

— Zarządowi Fundacji Br. Hirscha oddział we Lwowie prawo otwarcia Prywatnej Szkoły Rolniczej w Słobódce Leśnej (Nr III-22504/38 z dn. 23 września 1938).

— Zarządowi Zakładów Południowych Spółki z ogr. odpow. w Nisku prawo otwarcia Prywatnej Szkoły Mechanicznej Zakładów Południowych w Stalowej Woli (Nr III-19341/38 z dn. 3 września 1938).

— Zarządowi Ukraińskiego Instytutu dla Dziewcząt w Przemyślu prawo otwarcia Prywatnego Liceum Handlowego Żeńskiego z ukraińskim jęz. nauczania (Nr III-22065/38 z dn. 15 września 1938).

— Zarządowi Towarzystwa Szkoły Handlowej w Stanisławowie prawo otwarcia Prywatnej Koedukacyjnej Szkoły Przynależności Administracyjno-Handlowego (Nr III-21612/38).

— Zarządowi Koła U. T. P. im. Szaszkiewicza „Ridna Szkoła“ w Stanisławowie prawo otwarcia Prywatnego Koedukacyjnego Gimnazjum Kupieckiego (Nr III-20986/38 z dn. 1 września 1938).

7.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Maria Płoszczańska, nauczycielka publ. szkoły powszechnej żeńskiej im. św. Kingi w Stryju, zmarła dn. 20 czerwca 1938.

8.

RUCH SŁUŻBOWY

Rubryka „Ruch służbowy“ obejmuje tylko pracowników administracji szkolnej i dyrektorów bądź kierowników szkół. Zmiany dotyczące się nauczycieli będą podawane do wiadomości oddzielnie w wykazach, ogłaszanych przez „Dziennik Urzędowy“ w półrocznych odstępach czasu.

Kuratorium O. S. Lw.

Kurator O. S. Lw. mianował z dn. 1 września 1938 Procko Janinę, kontraktową urzędniczkę w Kuratorium O. S. Lw. prowizorycznym sekretarzem rachunkowym w Kuratorium O. S. Lw. (Nr B. P.-34850/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Inspektorzy

Minister W. R. i O. P. przeniósł:

Furmankiewiczą Wawrzyńca, inspektora szkol-

nego na obwód lwowski we Lwowie dla dobra służby na stanowisko inspektora szkolnego na obwód trembowelski w Trembowli z dn. 1 września 1938. (Nr B. P.-15691/38 z dn. 27 sierpnia 1938).

Janiszewskiego Rudolfa, inspektora szkolnego na obwód rawski w Rawie ruskiej na własną prośbę na stanowisko inspektora szkolnego na obwód lwowski we Lwowie z dn. 1 września 1938. (Nr B. P.-13262/38 z dn. 27 sierpnia 1938).

Łipińskiego Jana, podinspektora szkolnego na ob-

wód postawski w Postawach dla dobra służby na stanowisko podinspektora szkolnego na obwód rawski w Rawie Ruskiej z dn. 1 września 1938. (Nr B. P.-17457/38 z dn. 27 sierpnia 1938).

Mayera Ambrożego, prowizorycznego inspektora szkolnego na obwód brzeżański w Brzeżanach dla dobra służby do służby nauczycielskiej na stanowisko nauczyciela Państwowego Liceum Pedagogicznego Męskiego w Samborze z dn. 1 września 1938. (Nr B. P.-17753/38 z dn. 25 sierpnia 1938).

Mitteka Franciszka, inspektora szkolnego na obwód chorzowski w Chorzowie dla dobra służby na stanowisko inspektora szkolnego na obwód brzeżański w Brzeżanach z dn. 1 września 1938. (Nr B. P.-19658/38 z dn. 30 sierpnia 1938).

Przybyłowicza Józefa, podinspektora szkol. p. o. inspektora na obwód konecki w Końskich dla dobra służby na stanowisko podinspektora szkolnego na obwód czortkowski w Czortkowie z dn. 1 września 1938. (Nr B. P.-14181/38 z dn. 27 lipca 1938).

Instruktorzy

Kurator O. S. Lw. powierzył:

Korneckiemu Adamowi, nauczycielowi publ. szkoły powsz. w Kołomyi, czynności instruktora oświaty pozaszkolnej w Inspektoracie Szkolnym w Kołomyi na rok szk. 1938/39. (Nr B. P.-35524/38 z dn. 31 sierpnia 1938).

Mytnikowi Karolowi, nauczycielowi publ. szkoły powsz. w Chodaczkowie Wielkim pow. Tarnopol, czynności instruktora oświaty pozaszkolnej w Inspektoracie Szkolnym w Czortkowie na rok szk. 1938/39. (Nr B. P.-34009/38 z dn. 20 sierpnia 1938).

Dr Słuszkiewiczowej Marii, nauczycielce publ. szkoły powsz. nr. 38 we Lwowie, czynności instruktorki języka polskiego w szkołach powszechnych na rok szk. 1938/39. (Nr B. P.-35475/38 z dn. 31 sierpnia 1938).

Burdowej Janinie Wandzie, naucz. Państw. Gimn. im. Król. Jadwigi we Lwowie, czynności instruktorki wychowania fizycznego w Kuratorium O. S. Lw. na czas od 1 września 1938 aż do odwołania. (Nr B. P.-30052/38 z dn. 12 sierpnia 1938)

Koperskiej Felicji, naucz. Państw. Gimnazjum Żeńsk. im. Kr. Jadwigi we Lwowie, czynności instruktorki wychowania fizycznego w Okręgu Szkolnym Lwowskim od dnia 1 września 1938 aż do odwołania. (Nr B. P.-29417/38 z dn. 31 sierpnia 1938).

Czyżewskiemu Adamowi, nauczycielowi Państw. Gimnazjum XI im. J. i A. Sniadeckich we

Lwowie, czynności instruktora harcerstwa od dn. 1 września 1938 aż do odwołania. (Nr B. P.-32922/38).

Kurator O. S. Lw. mianował z dn. 1 września 1938 Paściaka Romana, kontraktowego instruktora Państw. Szkoły Technicznej we Lwowie, tymczasowym instruktorem tejże szkoły. (Nr B. P.-25278/38 z dn. 31 sierpnia 1938).

Kurator O. S. Lw. przeniósł w obrębie tych samych miejscowości na równorzędne stanowisko:

Dolnikiewicza Wincentego, instruktora Państw. Szkoły Rzemiosł w Kamionce Str. do Państw. Szkoły Mechanicznej i Stolarskiej w Kamionce Str. (Nr B. P.-31262/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Fudaliego Józefa, instr. Państw. Szkoły Przemysłu Drzewnego w Rudniku n. S., do Państw. Szkoły Stolarskiej w Rudniku n. S. (Nr B. P.-31438/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Hamulewicz Władysława, instr. Państw. Szkoły Ślusarstwa Maszynowego w Tarnopolu, do Państw. Gimnazjum Mechanicznego w Tarnopolu. (Nr B. P.-31256/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Jarosza Michała, instruktora Państw. Szkoły Rzemiosł w Kamionce Str. do Państw. Szkoły Mechanicznej i Stolarskiej w Kamionce Str. (Nr B. P.-31261/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Korzyniowskiego Kazimierza, instr. Państw. Szkoły Rzemiosł w Kamionce Str., do Państw. Szkoły Mechanicznej i Stolarskiej w Kamionce Str., (Nr B. P.-31238/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Lenarda Władysława, instr. Państw. Szkoły Przemysłu Drzewnego w Rudniku n. S., do Państw. Szkoły Stolarskiej w Rudniku n. S. (Nr B. P.-31440/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Magę Włodzimierza, instruktora Państw. Szkoły Ślusarstwa Maszynowego w Tarnopolu, do Państw. Gimnazjum Mechanicznego w Tarnopolu. (Nr B. P.-31255/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Małusza Andrzeja, instr. Państw. Szkoły Ślusarstwa Maszynowego w Tarnopolu, do Państw. Gimnazjum Mechanicznego w Tarnopolu. (Nr B. P.-31254/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Obrzuta Jana, instr. Państw. Szkoły Ślusarstwa Maszynowego w Tarnopolu, do Państw. Gimnazjum Mechanicznego w Tarnopolu. (Nr B. P.-31266/38 z dn. 29 sierpnia 1938).

Polechońskiego Kazimierza, instruktora Państw. Szkoły Przemysłu Drzewnego w Rudniku n. S., do Państw. Szkoły Stolarskiej w Rudniku n. S., (Nr B. P.-31428/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Schimanka Jana, instruktora Państw. Szkoły Rzemiosł w Kamionce Str., do Państw. Szkoły Me-

chanicznej i Stolarskiej w Kamionce Str. (Nr B. P.-31237/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Sekułę Stanisława, instruktora Państw. Szkoły Rzemiosł w Kamionce Str., do Państw. Szkoły Mechanicznej i Stolarskiej w Kamionce Str. (Nr B. P. 61239/38 z dn. 26 sierpnia 1928).

Skalackiego Józefa, instruktora Państw. Szkoły Ślusarstwa Maszynowego w Tarnopolu do Państw. Gimnazjum Mechanicznego w Tarnopolu. (Nr B. P.-31253/38 z dn. 29 sierpnia 1938).

Stańkę Józefa, instruktora Państw. Szkoły Przemysłu Drzewnego w Jaworowie do Państw. Szkoły Stolarskiej w Jaworowie. (Nr B. P.-31263/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Starzewskiego Władysława, instr. Państw. Szkoły Rzemiosł w Kamionce Str., do Państw. Szkoły Mechanicznej i Stolarskiej w Kamionce Str. (Nr B. P.-31240/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Woźnego Aleksandra, instr. Państw. Szkoły Przemysłu Drzewnego w Rudniku n. S., do Państw. Szkoły Stolarskiej w Rudniku n. S. (Nr B. P.-31441/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Zarowa Jacka, instr. Państw. Szkoły Przemysłu Drzewnego w Rudniku n. S., do Państw. Szkoły Stolarskiej w Rudniku n. S. (Nr B. P.-31437/38 z dn. 26 sierpnia 1938).

Szkoły Powszechne

Mianowani: Gologórski Leopold, kierownik publ. szkoły powsz. w Czyżkach, kierownikiem publ. szkoły powsz. w Strzelbicach, pow. Sambor — Hrynyk Jan, nauczyciel publ. szkoły powsz. w Siedliskach, pow. Jaworów, kierownikiem tejże szkoły — Kawczyński Władysław, kierownik publ. szkoły powsz. w Niemirowie, pow. Rawa Ruska, kierownikiem publ. szkoły powsz. w Mikulińcach, pow. Tarnopol.

Przeniesieni: Bielak Jan, kierownik publ. szkoły powsz. w Trzeboni, pow. Kolbuszowa, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Mrowli, pow. Rzeszów — Biliński Bazyl, naucz. kier. publ. szkoły powsz. w Chmielowej, pow. Horodenka, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Tarnawce, pow. Przeworsk — Bobakowa Julia, kierowniczką publ. szkoły powsz. nr 17 w Krakowie, na własną prośbę na stanowisko naucz. Szkoły Cwiczeń Państw. Liceum Pedag. w Krośnie — Brolikowa Maria, kierowniczką publ. szkoły powsz. nr 21 we Lwowie, dla dobra szkoły na równorzędne stanowisko do publ. szkoły powsz. nr 25 we Lwowie — Dembińska Aniela, kierowniczką publ. szkoły powsz. w Kołowce, pow. Ko-

pyczyńce, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Kawczyńkach, pow. Stryj — Drzewicki Józef, kierownik publ. szkoły powsz. w Szówsku, pow. Jarosław, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. im. A. Mickiewicza w Jarosławiu — Feszczak Mikołaj, kierownik publ. szkoły powsz. w Gruszowie, pow. Dąbrowa Tarnowska, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Załokciu, pow. Drohobycz — Geisslerowa Olga, kierowniczką publ. szkoły powsz. w Chorostkowie Polskim, pow. Stanisławów, na własną prośbą na stanowisko naucz. do Szkoły Cwiczeń Państw. Liceum Pedagog. I w Stanisławowie — Gorgoniowa Władysława, nauczycielką kier. publ. szkoły powsz. nr 1 w Pniowie, pow. Nadwórna, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Mykietyńcach, pow. Stanisławów — Kielar Jan, kierownik publ. szkoły powsz. w Załokwi, pow. Stanisławów, dla dobra szkoły na równorzędne stanowisko do publ. szkoły powsz. w Łyściu Starym pow. Stanisławów — Kruczek Ludwik, kierownik publ. szkoły powsz. w Jaryczowie Nowym, pow. Lwów, dla dobra szkoły na równorzędne stanowisko do publ. szkoły powsz. w Reklińcu, pow. Żółkiew — Krzyworażka Władysława, nauczycielką publ. szkoły powsz. w Germakówce, pow. Borszczów, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Hlibowie, pow. Skałat — Liszczuk Bazyl, kierownik publ. szkoły powsz. w Oleszkowie, pow. Sniatyn, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Tułukowie, pow. Sniatyn — Łaban Stefan, kierownik publ. szkoły powsz. w Berezowcy Wielkiej, pow. Tarnopol, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Tarnopolu — Małkiewicz Marian, kierownik publ. szkoły powsz. w Horodnicy, pow. Kopyczyńce, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Chodackowie Wielkim, pow. Tarnopol — Mamałyga Dymitr, kierownik publ. szkoły powsz. w Szczytówcach, pow. Zaleszczyki, dla dobra szkoły na równorzędne stanowisko do publ. szkoły powsz. w Krasnosielcach, pow. Zbaraż — Mazurowa Stefania, kierowniczką publ. szkoły powsz. w Sieniawce, pow. Lubaczów, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Kadobnej, pow. Kałusz — Osoba Piotr, kierownik publ. szkoły powsz. w Ludwikówce, pow. Dolina, na własną prośbę na stanowisko nauczyciela do publ. szkoły powsz. w Bratkowcach, pow. Stryj — Piotrowicz

Włodzimierz, nauczyciel kier. publ. szkoły powsz. w Żędowicach, pow. Przemyślany, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Łęgach Chodowickich, pow. Stryj — Pobereźnikowa Maria, kierowniczką publ. szkoły powsz. w Gajach Starobrodzkich, pow. Brody, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Trzebowisku, pow. Rzeszów — Raczyński Andrzej, kierownik publ. szkoły powsz. w Ułhówku, pow. rawski, dla dobra szkoły na równoległe stanowisko do publ. szkoły powsz. w Moszkowie, pow. Sokal — Rybak Paweł, nauczyciel p. o. kierownika publ. szkoły powsz. w Jachówce, pow. Wadowice, na własną prośbę na stanowisko nauczyciela do publ. szkoły powsz. w Kozinie, pow. Skalał — Sandecki Franciszek, kierownik publ. szkoły powsz. w Zarszynie, pow. Sanok, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Rymanowie, pow. Sanok — Siatkowski Marian, kierownik publ. szkoły powsz. w Dołobowie, pow. Rudki, na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Łopuszance Chominie, pow. Turka n. Str. — Starycki Stefan, kier. publ. szkoły powsz. w Sieniawie, pow. Zbaraż, dla dobra szkoły na równorzędne stanowisko do publ. szkoły powsz. w Stanisławczyku, pow. Brody — Tarajowa Ludmiła, kierowniczką publ. szkoły powsz. w Łopuszance Chominej, pow. Turka n. St., na własną prośbę na stanowisko naucz. do publ. szkoły powsz. w Popielach, pow. Drohobycz — Wiśniewski Czesław, kierownik publ. szkoły powsz. w Rozwadowie, pow. Tarnobrzeg, na własną prośbę na stanowisko nauczyciela do publ. szkoły powsz. im. A. Mickiewicza w Jarosławiu — Zuchorski Rudolf, kierownik publ. szkoły powsz. w Bajkowcach, pow. Tarnopol, na własną prośbę na stanowisko nauczyciela do publ. szkoły powsz. w Jamnej, pow. Nadwórna.

Szkoły średnie ogólnokształcące

Kurator O. S. Lw. zwolnił:

Dr Włodek-Sanojcową Jadwigę, naucz. p. o. przełożonej Państw. Liceum Pedagog. II we Lwowie, z dn. 31 sierpnia 1938 na własną prośbę od pełnienia obowiązków przełożonej wymienionej szkoły. (Nr B. P. 35551/38 z dn. 31 sierpnia 1938).

Dr Bezuszkę Włodzimierza, profesora p. o. kierownika Szkoły Ćwiczeń Liceum Pedagog. w Kro-

śnie od pełnienia obowiązków kierownika wymienionej szkoły. (Nr B. P. — 26645/38 z dnia 1 września 1938).

Lewicką Kazimierę, nauczycielkę p. o. kierowniczką Szkoły Ćwiczeń b. Państw. Seminarium Naucz. w Przemyślu, z dn. 31 sierpnia od pełnienia obowiązków kierowniczką wymienionej szkoły. (Nr B. P.-14933/38 z dn. 1 sierpnia 1938).

Kurator O. S. L. powierzył: Stipałównie Stefanii, prof. Państw. Liceum Pedagog. II we Lwowie, pełnienie obowiązków przełożonej wymienionej szkoły od 1 września 1938 do odwołania. (Nr B. P. — 36465/38 z dn. 30 sierpnia 1938).

Kossowskiemu Witoldowi, nauczycielowi Państw. Gimnazjum w Stalowej Woli, pełnienie obowiązków dyrektora tejże szkoły od dnia 1 lipca 1938. (Nr B. P.-15563/38 z dn. 22 czerwca 1938).

Mazurowi Janowi, profesorowi Państw. Gimnazjum im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku, pełnienie obowiązków dyrektora wymienionej szkoły od dn. 1 września 1938 do odwołania. (Nr B. P. — 37205/38 z dn. 31 sierpnia 1938).

Minister W. R. i O. P. przeniósł:

Lubicz-Majewskiego Stanisława, dyr. Państw. Gimn. im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku, w stan spoczynku z dn. 31 sierpnia 1938. (Nr B. P. — 18717/38 z dn. 27 sierpnia 1938).

Szkoły średnie zawodowe

Minister W. R. i O. P. przeniósł:

Bieniaka Wawrzyńca, dyrektora Państw. Szkoły Handlowej w Przemyślu, ze względów organizacyjnych na równorzędne stanowisko do Państw. Gimnazjum Kupieckiego w Przemyślu z dn. 1 września 1938). (Nr B. P.-18036/38 z dn. 27 sierpnia 1938).

Inż. Lipę Jarosława, dyrektora Państw. Szkoły Ślusarstwa Maszynowego w Tarnopolu, ze względów organizacyjnych na równorzędne stanowisko do Państw. Gimnazjum Mechanicznego w Tarnopolu z dn. 1 września 1938. (Nr B. P. — 17829/38 z dn. 30 sierpnia 1938).

Dra Petyniak Saneckiego Kazimierza, dyrektora Państw. Szkoły Ekonomiczno-Handl. we Lwowie, ze względów organizacyjnych na równorzędne stanowisko do Państw. Gimnazjum Kupieckiego Męskiego we Lwowie z dn. 1 września 1938. (Nr B. P. — 17830/38 z dn. 27 sierpnia 1938).

9.

NADZÓR PEDAGOGICZNY W ROKU SZKOLNYM 1938/39

SZKOŁY POWSZECHNE

Referaty specjalne

Naczelnik Wydziału Piątkowski Mieczysław: sprawy inspektorów i urzędników inspektoratów szkolnych, instruktorzy okręgowi.

Wizytator Dworski Stanisław: szkoły specjalne, sprawy dotyczące wychowania młodzieży, opieka czynników samorządowych i społecznych nad szkołami, zagadnienia szkolne narodowościowe.

Wizytator Halibej Stefan: organizacja roku szkolnego, kancelaria szkolna, ogrody szkolne, kuchnie gospodarstwa domowego.

Wizytator Horwath Edward: Wyższe kursy nauczycielskie, zagadnienia szkolne narodowościowe.

Wizytator Jaworska Maria: wychowanie przedszkolne, zagadnienia programowe i dydaktyczne, dalsze kształcenie nauczycieli (kursy, konferencje, biblioteki, ośrodki metodyczne), radio.

Wizytator Matuszkiewicz Władysław: budowa szkół, urządzenia szkolne, pomoce naukowe i pracownie, sieć szkolna.

Rejony wizytacyjne

I. Wizytator Dworski Stanisław: Obwody: Krosno, Sambor, Sanok, Stryj, Turka.

II. Wizytator Halibej Stefan: Obwody: Dolina, Kołomyja, Nadwórna, Stanisławów.

III. Wizytator Horwath Edward: Obwody: Gródek Jagiel., Kamionka Strum., Lwów-powiat, Rawa Ruska.

IV. Wizytator Jaworska Maria: Obwody: Jarosław, Lwów-miasto, Nisko, Przemyśl, Rzeszów.

V. Wizytator Matuszkiewicz Władysław: Obwody: Brzeżany, Czortków, Tarnopol, Trembowła, Złoczów.

Instruktorzy

Czaporowska Helena instruktorka dla przedszkoli.

Klimina Maria instruktorka dla klas I i II.

Łotocki Kazimierz instruktor dla rysunku.

Rudzińska Maria instruktorka dla zajęć praktycznych kobiecych.

Dr Słuszkiewiczowa Maria instruktorka dla j. polskiego w klasach wyższych.

SZKOŁY ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Referaty specjalne

Naczelnik Wydziału Dr Ziemnowicz Mieczysław: Sprawy wychowania, patronaty, kół rodzicielskie.

Wizytator Bilinkiewicz Seweryn: Organizacja liceów pedagogicznych, ewidencja nauczycieli szkół średnich.

Wizytator Dajewski Władysław: Obchody państwowe i narodowe, imprezy szkolne, ruch krajoznawczy, międzyszkolne komisje porozumiewawcze.

Wizytator Gerstman Zygmunt: Doksztalcanie nauczycieli (ogniska, grupy ogniskowe, instruktorzy) pomoce naukowe, Państw. Biblioteka Pedagogiczna, biblioteki szkolne.

Wizytator Orłowski Józef: Praktyka przedegzaminacyjna, realizacja programów licealnych.

Wizytator Dr Papée Stefan: Harcerstwo, audycje muzyczne, radio, teatr, kino.

Wizytator Dr Polański Jerzy: Egzaminu wstępne i specjalne, egzamin dojrzałości.

Wizytator Wojtoń Tadeusz: P. W., Straż Przednia, opieka lekarska, kolonie wakacyjne, internaty, kursy, stancje, opieka nad dojeżdżającymi.

Wizytator Dr Zaleski Juliusz: Inne organizacje szkolne i wydawnictwa młodzieży, statystyka młodzieży.

Rejony wizytacyjne

I. Naczelnik Wydziału Dr Ziemnowicz Mieczysław: Lwów, Państw. Pedagogium.

II. Naczelnik Wydziału Dr Ziemnowicz Mieczysław i wizytator Bilinkiewicz Seweryn: Państwowe Licea Pedagogiczne: Brzozów, Krosno, Lwów I i II, Rzeszów, Sambor, Sokal, Stanisławów I i II, Stryj, Tarnopol.

Wizytatorzy szkół powszechnych mają prawo hospitaować licea pedagogiczne znajdujące się w ich rejonie.

III. Wizytator Bilinkiewicz Seweryn: Brzozów, Państw. Gimnazjum — Krosno: Państw. Liceum i Gimnazjum, Pryw. Gimnazjum Miejskie, — Lwów: Państw. Liceum i Gimnazjum X, Państw. Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli, Pryw. Seminarium dla Wychow. Przedszk. S. S. Bazylianek, Pryw. Seminarium dla Wychow. Przedszk. im. B. Prusa — Stanisławów: Pryw. Seminarium dla Wychow. Przedszk. Z. N. P.

IV. Wizytator Dajewski Władysław: A) Państwowe Licea i Gimnazja: Buczacz — Lwów I, XII, XV (główne i filie). — Stanisławów: I, II, III, IV i V. — B) Prywatne Licea i Gimnazja: Jazłowiec, — Lwów: S. S. Bazylianek i Gminy Ewangelickiej — Stanisławów: S. S. Bazylianek, Gminy Ewangelickiej, im. E. Orzeszkowej, S. S. Urszulanek, U. T. P. i Żyd. Tow. Szk. Lud. i Sred.

V. Wizytator Gerstman Zygmunt: A) Państwowe Licea i Gimnazja: Czortków — Lwów: III i XIV — Tarnopol: I, II, III i IV — Trembo-wła — Zbaraż. — B) Prywatne Licea i Gimnazja: Borszczów — Czortków, U. P. T. i Żyd. Tow. Szk. Lud. i Sred. — Kopyczyńce — Lwów: J. S. Goldblatt-Kamerlingowej, S. S. Urszulanek i U. T. P. — Przemyślany — Tarnopol T. S. L. U. T. P.

VI. Wizytator Orłowski Józef: A) Państwowe Licea i Gimnazja: Jarosław I i II. — Lwów: VIII — Przemyśl: I, II, III i IV. — B) Prywatne Licea i Gimnazja: Bąkowice k. Chyrowa —

Debromil — Jarosław: im. Słowackiego i S. S. Niepokalanek — Lwów: De Notre Dame, im. Z. Strzałkowskiej i O. O. Salezjanów — Przemysł: S. S. Benedyktynek, im. M. Konopnickiej, Ukr. Instytutu i Żydow. Tow. Szk. Lud. i Sred. — Przeworsk.

VII. Wizytator Dr Papée Stefan: A) Państwowe Licea i Gimnazja: Leżajsk — Lwów: II, IV, VII i XI — Łańcut — Nisko — Rzeszów: I i II — Sanok — Stalowa Wola — Tarnobrzeg. — B) Prywatne Licea i Gimnazja: Kolbuszowa — Lwów: im. A. Mickiewicza i Żyd. Tow. Szk. Lud. i Sred. Męskie — Łańcut — Rzeszów: Żeńskie i Żyd. Tow. Szk. Lud. i Sred. — Sanok — Strzyżów.

VIII. Wizytator Dr Polański Jerzy: A) Państwowe Licea i Gimnazja: Kołomyja: I, II i III — Lwów: V — Rohatyn — Sniatyn — Tłumacz — Zaleszczyki. — B) Prywatne Licea i Gimnazja: Dolina — Horodenka: Pol. Tow. Szk. Sr. i U. T. P. — Kałusz — Kołomyja: U. T. P., Żyd. Tow. Szk. Lud. i Sred. Męskie i Żeńskie — Kosów Huc. — Lwów: Dr Karp-Fuchsovej i S. S. Sercanek — Nadwórna — Rohatyn.

IX. Wizytator Woytoń Tadeusz: A) Państwowe Licea i Gimnazja: Drohobycz — Gródek Jagielloński — Lwów: VI i IX — Sambor I i II — Stryj I i II. — B) Prywatne Licea i Gimnazja: Borysław — Drohobycz: im. H. Sienkiewicza, im. Sternbacha i U. T. P. — Lwów: im. Jordana i im. J. Słowackiego — Sambor: im. M. Konopnickiej i U. P. T. — Stryj: im. Kr. Jadwigi, Związku Rodzic. i U. T. P. — Turka n. Str.

X. Wizytator Dr Zaleski Juliusz: Państwowe Licea i Gimnazja: Brody — Brzeżany — Jaworów — Kamionka Strum. — Lwów: XIII — Rawa Ruska — Sokal — Złoczów — Żółkiew. — B) Prywatne: Brody — Chodorów — Jaworów: S. S. Bazylianek i U. T. P. — Lubaczów — Lwów: P. P. Benedyktynek Łac., S. S. Nazaretanek i Żyd. Tow. Szk. Lud. i Sred. Żeńskie — Radziechów — Złoczów.

Wizytatorzy i Instruktorzy Wydziału Ogólnego

Dr Ciosłowski Józef, wizytator higieny.
Maż Józef, wizytator p. w.

Opiekę nad kursami L. O. P. P. dla nauczycieli sprawują wizytatorzy: Gerstman Z. i Dr Zaleski J.

Burdowa Janina, instruktorka wychowania fizycznego.

Czyżewska z Koperskich Felicja, instruktorka wychowania fizycznego.

Czyżewski Adam, instruktor harcerstwa.

Dąbrowski Bożydar, instruktor wychowania fizycznego.

Słaby Wilhelm, instruktor harcerstwa.

SZKOŁY ZAWODOWE

Referaty specjalne

Szkoły i kursy przemysłowe męskie:

Naczelnik Wydziału Inż. Sarad Wiesław: Organizacja szkół zawodowych. Statystyka. Sprawy szkół narodowościowych.

Wizytator Inż. Frisch Stefan: Organizacja szkół i kursów dokształcających zawodowych. Ewidencja i rozdział godzin nadliczbowych oraz godzin dla szkół dokształcających zawodowych. Zagadnienia dydaktyczno-programowe. Warsztaty szkolne. Doksztalcenie nauczycieli. Pomoce naukowe i urzadzania szkolne. Biblioteki Szkolne. Sprawy wychowawcze: organizacje szkolne, wydawnictwa mlodzięzy, obchody państwowe i narodowe, imprezy szkolne, ruch krajoznawczy, absolwenci, praktyki, Koła rodzicielskie, patronaty itp.

Wizytator Inż. Krauze Jan: Instytut Psychotechniczny, Poradnie zawodowe. Organizacja szkół przemysłowych męskich typu zasadniczego oraz mistrzów i nadzorców. Budowy i remonty szkół zawodowych. Bursy i internaty. Egzaminy eksternów, końcowe czeladnicze i mistrzowskie.

Szkoły i kursy przemysłowe żeńskie:

Wizytator Dr Orosz Janina: Organizacja szkół i kursów zawodowych żeńskich. Zagadnienia dydaktyczne i programowe. Konferencje i zjazdy. Doksztalcenie nauczycieli. Pomoce naukowe i urzadzania szkolne. Biblioteki szkolne. Sprawy wychowawcze szkół żeńskich i koed. przemysłowych, handlowych, rolniczych i pokrewnych: organizacje szkolne, wydawnictwa mlodzięzy, obchody państwowe i narodowe, imprezy szkolne, ruch krajoznawczy, absolwentki, praktyki, Koła ro-

dzielskie, patronaty itp. Audycje muzyczne, radio, kino, teatr.

Szkoły i kursy handlowe:

Wizytator Piasecki Juliusz: Organizacja szkół i kursów handlowych. Zagadnienia dydaktyczno-programowe. Konferencje i zjazdy. Doksztalcenie nauczycieli. Pomoce naukowe i urzadzania szkolne. Biblioteki szkolne. Sprawy wychowawcze szkół handlowych męskich i koed.: organizacje szkolne, wydawnictwa mlodzięzy, obchody państwowe i narodowe, imprezy szkolne, ruch krajoznawczy, absolwenci, praktyki, Koła rodzicielskie, patronaty itp. Opieka lekarska. Kolonie wakacyjne. LOPP. i L.M.iK.

Szkoły i kursy rolnicze i pokrewnne:

Wizytator Inż. Masior Jan: Organizacja szkół oraz kursów rolniczych i pokrewnych. Zagadnienia dydaktyczne i programowe. Konferencje i zjazdy. Doksztalcenie nauczycieli. Pomoce naukowe i urzadzania szkolne. Biblioteki szkolne. Sprawy wychowawcze szkół rolniczych i pokr. męskich: organizacje szkolne, wydawnictwa mlodzięzy, obchody państwowe i narodowe, imprezy szkolne, ruch krajoznawczy, absolwenci, praktyki, Koła rodzicielskie, patronaty itp. Opieka nad dojeżdżającymi, stacje. P.W i W.F. Harcerstwo, ruch turystyczny.

U w a g a: Wszystkie szkoły, oddziały i grupy handlowe, rolnicze i dokształcające — zawodowe żeńskie i koedukacyjne podlegają prócz wizytatora fachowego pod względem wychowawczym P. Wiz. Dr J. Orosz.

Rejony wizytacyjne

I. Naczelnik Wydziału Inż. Sarad Wiesław: Szkoły i kursy przemysłowe męskie. A) Szkoły zawodowe typu zasadniczego oraz mistrzowskie: Jarosław: Państw. Liceum Budowlane, Państw. Szkoła Mistrzów Rzemiosł Budowlanych — Kołomyja: Państw. Gimnazjum Stolarskie, Państw. Szkoła Ciesielska — Stanisławów: Państw. Gimnazjum Stolarskie, Pryw. Szkoła Mechaniczna „Wuzet”. — Nadto kursy zawodowe organizowane przy wymienionych szkołach oraz będące w likwidacji klasy (oddziały) szkół (wydziałów) starego ustroju. B) Szkoły dokształcające zawodowe: a) publiczne: Horodenka, Jarosław, Kołomyja Nr 1, Kosów, Kutry, Przemysł Nr 2, Radym-

no, Stanisławów Nr 1. Nr 2, Sniatyn: — b) prywatne: Lwów U. T. P., Przemysł U. T. P., Stanisławów, U. T. P., Tarnopol U. T. P.

II. Wizytator Inż. Frisch Stefan: Szkoły i kursy przemysł. męskie. A) Szkoły zawod. typu zasadniczego oraz mistrzów i nadzorców: Borysław: Państw. Szk. Nadzorców Wiern. — Drohobycz: Pryw. Gimnazjum Mechaniczne T-wa Sre-dniej Szkoły Techn. — szkoły i warsztaty więzienne — Kamionka Strumiłowa: Państw. Szkoła Mechaniczna i Stolarska — Krosno: Państw. Gimnazjum Tkackie, Państw. Wędrownie Kursy Tkackie — Lwów: Państw. Szkoła Techniczna, Liceum Mechaniczne, Liceum Drogowe, Gimnazjum Mecha-

niczne, Gimnazjum Elektryczne, Szkoła Mistrzów Rzemiosł Budowlanych — Kursy: Elektromechaniczny, Radiowy, Kilimkarstwa — Pryw. Gimnazjum Mechaniczne S. W. R. im. A. Korkisa, Pryw. Szkoła Stolarska — Kursy zawodowe organizowane przy wymienionych szkołach oraz będące w likwidacji klasy (oddziały) szkół (wydziałów) starego ustroju — Kursy samochodowe — Kursy wojskowo-przetwórcze. B) Szkoły Doksztalające-Zawodowe: a) publiczne: Bolechów, Borysław Nr 1, 2, Bóbrka, Brody, Chodorów, Chyrów, Dolina, Dobromil, Drohobycz Nr 1, 2, Gródek Jag., Janów, Iwonicz, Kałusz, Kamionka Str., Komarno, Korczyzna, Krosno, Kulików, Lesko, Lubaczów, Mościska, Potok, Rawa Ruska, Rohatyn, Rymanów, Sanok, Sambor, St. Sambor, Sokal, Sądowa Wisznia, Turka n. Str., Ustrzyki Dol., Winniki, Żółkiew; b) prywatne: Miejsce Piastowe, Twa „Powściągliwość i Praca“

III. Wizytator Inż. Krauze Jan: Szkoły i kursy przemysłowe męskie. A) Szkoły zawodowe typu zasadniczego: Brzeżany: Pryw. Szkoła Stolarska Twa Szk. Zawod., Pryw. Kursy Koszyk. — Jaworów: Państw. Szkoła Stolarska — Rudnik n. S.: Państw. Szk. Mechan. i Stól., Państw. Kursy Koszyk. — Rzeszów: Pryw. Gimnazjum Mechaniczne Twa Szkoły Przemysłowej — Stalowa Wola: Pryw. Szkoła Mechaniczna (przyfabryczna) Przemysłowych Zakładów Południowych — Stryj: Pryw. Szkoła Mechaniczna T. W. R. dla młodzieży żyd. — Tarnopol: Państw. Gimnazjum Mechaniczne. — Kursy zawodowe organizowane przy wymienionych szkołach oraz będące w likwidacji klasy (oddziały) szkół (wydziałów) starego ustroju — Instytut Przemysłowy dla Ma'opolski Wschodniej we Lwowie — Pryw. Kursy przemysłowe. B) Szkoły Doksztalające-Zawodowe: a) publiczne: Bitków-Kopalnia, Błażowa, Brzeżany, Brzozów, Buczacz, Bursztyn, Czortków, Delatyn, Dobromil, Jaworów, Komarno, Kolbuszowa, Leżajsk, Lwów Nr 1, 2, Łańcut Nr 1, Mikołajów n. Dn., Monasterzyska, Nadwórna, Nisko, Podhajce, Przemysłany, Przeworsk, Rozwadów, Rzeszów Nr 1, Rudnik n. S., Sokołów, Stryj, Strzyżów, Skole, Tarnobrzeg, Tłumacz, Trembowla, Tarnopol, Tyśmienica, Winniki, Zborów, Złoczów — b) prywatne: Drohowyże: (przy Zakładzie Sierót i Ubogich Fundacji hr. St. Skarbka) — Lwów: im. Marka Bernsteina — Przedzielnica: przy Zakładzie Poprawczym dla Małoletnich — Stalowa Wola: (przyfabryczna) Przemysłowych Zakładów Południowych.

IV. Wizytatorka Dr Orosz Janina: Szkoły i kursy przemysłowe żeńskie. A) Szkoły zawodowe

typu zasadniczego: Borysław: Pryw. Gimnazjum Krawieckie T. S. L., Pryw. Szkoła Krawiecko-Bielżniarska T. S. L. — Drohobycz: Pryw. Gimnazjum Krawieckie ZPOK. — Horodenka: Pryw. Szkoła Przysp. w krawiectwie „Wuzet“ — Kołomyja: Pryw. Szkoła Kraw.-Bielżn. ZPOK., Pryw. Szkoła Przysposob. w Gospodarstwie Rodzinnym I stop. „Wuzet“ — Lackie Małe: Pryw. Szkoła Przysposobienia w Krawiectwie, Pryw. Szkoła Przysposobienia w Gosp. Rodzinnym I stopnia — Lwów: Państw. Szkoła Zawodowa-Zeńska, Państw. Gimnazjum Krawieckie, Państw. Szkoła Krawiecko-Bielżniarska, Państw. Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym II stopnia, Państw. Gimnazjum Koronkarsko-Hafciarskie, Pryw. Gimnazjum Krawieckie SS. Opatrzności, Pryw. Jednoroczna Szkoła Przysposob. w Gosp. Rodzinnym I stopnia SS. Opatrzności, Pryw. Szkoła Krawiecko-Bielżniarska T. W. R. Żyd., Pryw. Gimnazjum Krawieckie T. W. R. Żyd., Pryw. Szkoła Gosp. Domowego T. W. R. Żyd., Pryw. Gimnazjum Krawieckie SS. Bazylianek, Pryw. Szkoła Krawiecko-Bielżniarska Spółdz. „Trud“, — Przemysł: Pryw. Gimn. Krawieckie Zeńskie T. S. L., Pryw. Szk. Kraw.-Bielżniarska, Pryw. Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym I stopnia Stow. Sł. Obyw. Pryw. Gimnazjum Krawieckie T. W. R. Żyd., Pryw. Szkoła Krawiecko-Bielżniarska T. W. R. Żyd., Warsztaty Krawieckie „Ridna Szkoła“ — Rawa Ruska: Pryw. Gimnazjum Krawieckie Zeńskie T. S. L. — Rzeszów: Pryw. Gimnazjum Krawieckie Zeńskie T. S. L., Pryw. Szkoła Przysposob. w Gosp. Rodzinnym I stopnia T. S. L. — Sambor: Pryw. Gimnazjum Krawieckie Zeńskie T. S. L., Pryw. Szkoła Krawiecko-Bielżniarska T. S. Z., Pryw. Szkoła Krawiecka im. Gotthelfa — Snopków: Pryw. Instytut Gospodarczego Kształcenia Kobiet T. G. W. K. — Stanisławów: Pryw. Gimnazjum Krawieckie T. S. P., Pryw. Szkoła Krawiecko-Bielżniarska T. S. P., Pryw. Szkoła Przysposob. w Gosp. Rodz. I stopnia T. S. P., Pryw. Gimnazjum Krawieckie „Wuzet“, Pryw. Gimnazjum Bielżniarskie „Wuzet“ — Stryj: Pryw. Gimnazjum Krawieckie Z. P. O. K. — Tarnopol: Pryw. Gimnazjum Krawieckie T. S. L. — Żółkiew: Pryw. Szkoła Krawiecko-Bielżniarska T. S. L., Pryw. Szkoła Krawiecko-Bielżniarska T. Ochr. Dz. Żyd. B) Szkoły Doksztalające-Zawodowe Zeńskie: a) publiczne: Borysław Nr 3 — Drohobycz Nr 3 — Kołomyja Nr 2 — Lwów Nr 4 — Łańcut Nr 2 — Przemysł Nr 1 — Rzeszów Nr 2 — Stanisławów Nr 4; b) prywatne: Lwów: T. W. R. Żyd., „Ridna Szkoła“ U. T. P.; c) oddziały i grupy żeńskie przy męskich i koed. szkołach ko-

edukac. szkołach dokszt.-zawod. C) Kursy Jednoroczne. Horodenka: Pryw. Kurs Przysp. Kraw.-Bielizn. „Wuzet“ — Kołomyja: Pryw. Kurs Przysp. w Gosp. Rodzin „Wuzet“. — Komarno: Pryw. Kurs tkactwa lnianego. — Lwów: Pryw. Kursy Bielizniarstwa Stowarzyszenia „Praca Kobiet“ (ul. Chorążczyzny 11). — Kursy Gospodarstwa Domowego S. Śl. Ob. (Zielona 8) — Pryw. Kursy Kroju i Szycia i gospod. Pisarskiej (Staszica 8). — Pryw. Kursy Kroju i Szycia L. Bindera (Gliniańska 4). — Pryw. Kursy Kroju i Szycia Ludwiki Eibenschütz (Sakramentek 24). — Pryw. Kursy Kroju i Szycia Sawkówny (Kurkowa 5). — Pryw. Kursy Kroju i Szycia gorset. Hanusiewicz (Zimorowicza 3). — Pryw. Kurs Kosmetyczny Hawrysiwicz (Kopernika 42 a). Kursy kroju i szycia (3-miesięczne) oraz wędrownie kursy gospodarstwa domowego i dla służby pensjonatowej

V. Wizytator Piasecki Juliusz: Szkoły i kursy handlowe. A) Szkoły zawod. typu zasadn.: Borysław: Prywatne Gimnazjum Kupieckie T. P. S. H., Pryw. 3-klas. Sz. Hand. T. P. S. H. (kl. III w likwidacji). — Brody: Pryw. Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie D. Loewina, Prywatna 3-klas. Szkoła Handlowa D. Loewina (kl. III w likwidacji). — Brzeżany: Pryw. Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie TSH. — Czortków: Pryw. Gimnazjum Kupieckie TSL., Pryw. 3-kl. Szkoła Handlowa G. Buchsanga (kl. II i III w likwidacji). — Dolina: Pryw. Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego I st. T. S. H. — Drohobycz: Pryw. Gimnazjum Kupieckie T. S. H. — Dynów: Pryw. Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego I st. T. S. L. — Halicz: Pryw. Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego I st. T. S. H. — Handzlówka: Pryw. Szkoła Przynsposobienia Spółdzielczego I st. T. S. H. — Jarosław: Pryw. Gimnazjum Kupieckie T. S. H., Pryw. 4-kl. Szkoła Handlowa T. S. H. (kl. IV w likwidacji). — Jaworów: Pryw. Szkoła Przynsposobienia Spółdzielczego I st. „Ridna Szkoła“, Pryw. Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego II st. „Ridna Szkoła“. — Kołomyja: Pryw. Gimnazjum Kupieckie T. S. H. — Leżajsk: Pryw. Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego I st. T. S. H. — Lwów: Pryw. Koedukacyjne Liceum Handlowe TLH., Państwowe Gimnazjum Kupieckie Męskie, Państwowa Jednoroczna Męska Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego I st., Państw. Jednoroczna Męska Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego II st., Państwowe Żeńskie Gimnazjum Kupieckie, Prywatne 4-klas. Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie „Ridna Szkoła“, Pryw. 4-klas. Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie TSH., Pryw. Jednoroczna Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego II st. TSH.,

Państw. Liceum Administracyjne Męskie, Państw. Szkoła Przynsposobienia Administracyjno-Handlowego, Prywatne Liceum Spółdzielcze TOZ., Pryw. Szkoła Przynsposobienia Spółdzielczego Ist. TOZ., Prywatna Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego II st. TOZ., Pryw. Liceum Spółdzielcze Z. R. S. U., Pryw. Gimnazjum Kupieckie ZTSH., Pryw. Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego I st. ZTSH., Pryw. Szkoła Przynsposobienia Administracyjno-Handlowego ZTSH., Pryw. Żyd. Liceum Handlowe G. Buchsanga. — Łańcut: Prywatna Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego I st. Miejska. — Przemyśl: Państwowe Liceum Handlowe, Państwowe Gimnazjum Kupieckie, Państwowa Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego I st., Prywatna Szkoła Przynsposobienia Administracyjno-Handlowego T. L. H., Prywatne Żeńskie Liceum Handlowe U. I. Dz. — Rozwadow: Pryw. 3-klas. Koedukacyjne Gimnazjum Kupieckie TSZ., Pryw. 3-klas. Szkoła Handlowa TSZ (kl. III w likwidacji). — Rzeszów: Prywatne Gimnazjum Kupieckie TSL., Prywatne Liceum Handlowe TSL. — Sambor: Prywatne Gimnazjum Kupieckie TSH., Pryw. Gimnazjum Kupieckie im. O. Gotthelfa. — Sokal: Pryw. Gimnazjum Kupieckie E. Freudlich. — Sannok: Pryw. Gimnazjum Kupieckie ZNP. — Stanisławów: Państwowe Gimnazjum Kupieckie, Prywatna Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego Ist. TSH., Pryw. Szkoła Przynsposobienia Administracyjno-Handlowego TSH, Pryw. Gimnazjum Kupieckie UTP. „Ridna Szkoła“. — Stryj: Pryw. Gimnazjum Kupieckie TSH., Pryw. Liceum Handlowe Fr. Świderskiego, Pryw. 3-klas. Szkoła Handlowa Fr. Świderskiego (kl. II i III w likwidacji). — Tarnopol: Pryw. Gimnazjum Kupieckie TSL., Pryw. Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego I st. MTR. — Trembowla: Pryw. Szkoła Przynsposobienia Kupieckiego I st. TSL. — Złoczów: Prywatne Gimnazjum Kupieckie ZPOK., Pryw. 3-klas. Szkoła Handlowa ZPOK. (kl. III w likwidacji). B) Szkoły doksztalające zawodowe-handlowe: Lwów: Publiczna Doksztalająca Szkoła Zawodowa Handlowa. — Stanisławów: Publiczna Doksztalająca Szkoła Zawodowa Handlowa.

Ponadto oddziały handlowe przy męskich i żeńskich szkołach doksztalających zawodowych, przemysłowych oraz kursy handlowe stałe i jednorazowe.

VI. Wizytator Inż. Jan Masior: Szkoły oraz kursy rolnicze i pokrewne. A) Szkoły licealne i gimnazjalne: Czernica, pow. Zydaczów: Państw. Liceum Rolnicze z ruskim językiem nauczania. — Jazłowiec, pow. Buczac: Pryw. Liceum Gospodarstwa Wiejsk. (żeńskie). — Miłocin, pow. Rze-

szów: Państw. Gimn. Rolnicze. B) Szkoły Rolnicze męskie typu niższego: Bereźnica, pow. Stryj: Państw. Szkoła Rolnicza (2-letnia) — Słobódka Leśna, pow. Kołomyja: Pryw. Szkoła Rolnicza (2-letnia). — Suchodół, pow. Krosno: Państw. Szkoła Roln. (1½-rocza). C) Szkoły Przystosowania Rolniczego męskie: Gródek Jag.: Państw. Szk. Przysp. Roln., typ 2-zim. — Horodenka: Państw. Szk. Przysp. Roln., typ 2-zim. — Mokrzeszów, pow. Tarnobrzeg: Publ. Szk. Przysp. Roln. (11-mies.). — Miłowanie, pow. Tłumacz: Pryw. Szkoła Przystosob. Roln., typ 11-mies. (z rusk. jęz. naucz.). — Piadyki, pow. Kołomyja: Państw. Szkoła Przystosob. Roln., typ 11-mies. (w organizacji). — Żabie, pow. Kosów Hucul.: Państw. Szkoła Przys. Roln., typ 11-mies. D) Szkoły Przystosowania Gospodyń Wiejskich żeńskie (11-mies.): Albigowa, pow. Łańcut: Publ. Szkoła Przystos. Gospodyń Wiejskich. — Kałusz: Pryw. Szkoła Przystos. Gospodyń Wiejskich. — Korczyzna, pow. Krosno: Pryw. Szkoła Przystos. Gospodyń Wiejskich. — Olesko, pow. Złoczów: Publ. Szkoła Przystos. Gospodyń Wiejskich. — Pohorce, pow. Rudki: Pryw. Szkoła Przystos. Gospodyń Wiej-

skich. — Przemyśl: Pryw. Szkoła Przystos. Gospodyń Wiejskich (ul. Ks. Bisk. Pelczara 16). — Szybalin, pow. Brzeżany: Pryw. Szkoła Przystos. Gospodyń Wiejskich (z rusk. jęz. naucz.). — Witków Stary, pow. Radziechów: Pryw. Szkoła Przystosob. Gospodyń Wiejskich. E) Szkoły Mleczarskie męskie — typu niższego: Rzeszów: Państw. Szkoła Mleczarska. — Państw. Kursy Serowarskie. — Stryj: Pryw. Szkoła Mleczarska (z rusk. jęz. naucz.). F) Szkoły Ogrodnicze męskie typu niższ.: Drohobycz, Więzienie: Kursy Ogrodnicze dla więźniów. — Lwów, ul. Zamarstynowska: Państw. Szkoła Ogrodnicza. — Zaleszczyki: Państwowa Szkoła Ogrodnicza. G) Kursy: Teren Woj. Lwowskiego: Państw. Zeńskie Wędr. Kursy Rolnicze. — Dublany pow. Lwów: Państw. Kursy Gorzelnicze (1-roczne). — Lwów: Kursy ogrodniczo-pszczelnicze Małop. T-wa Ogrodniczego. — Kursy rolnicze i pokrewne, organizowane przy szkołach rolniczych i na terenie Okr. Szkoln. Lwowskiego.

VII. Wizytator Dr Ciosławski Józef wizytuje wszystkie szkoły i kursy kosmetyczne i pokrewne w Okręgu.

10.

KONKURSY

na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych

L. porz.	Miejscowość	Powiat	Stopień organizacyjny	Charakter	Język nauczania	Do użytku kierownika		Uwaga
						mieszkanie	grunt	
1	Cmolas	Kolbuszowa	III	koedukacyjna	polski	4 izby	0,75 h	
2	Uhnów	Rawa Ruska	III	męska	polski i ruski	—	—	
3	Niebylec	Rzeszów	II	koedukacyjna	polski	3 izby	0,4 h	
4	Beniowa	Turka n. Str.	I	"	polski i ruski	2 "	3 a	
5	Busowisko	"	I	"	"	2 "	20 a	
6	Butla	"	I	"	"	2 "	56 a	
7	Dydlowa	"	I	"	"	—	—	
8	Gwoździec	"	I	"	"	2 "	56 a	
9	Husne Wyżne	"	I	"	"	2 "	4 a	
10	Isaje	"	I	"	"	2 "	—	
11	Jabłonka Wyż.	"	I	"	"	2 "	29 a	
12	Jasienica Zamk.	"	I	"	"	2 "	—	
13	Jasionka Masio-wa	"	I	"	"	2 "	3 a	
14	Jaworów	"	I	"	"	1 izba	1 a	
15	Krywka	"	I	"	"	2 izby	4 a	
16	Łużek Górny	"	II	"	"	2 "	12 a	
17	Miechnowiec	"	I	"	ruski	2 "	18 a	
18	Mochnate	"	I	"	polski	—	28 a	
19	Niedzielna	"	I	"	polski i ruski	2 "	—	
20	Rozłucz	"	II	"	"	2 "	—	
21	Sianki	"	II	"	"	2 "	10 a	
22	Szandrowiec	"	I	"	"	1 izba	30 a	
23	Szumiacz	"	I	"	"	2 izby	20 a	
24	Topolnica	"	II	"	"	2 "	47 a	
25	Turze Górne	"	I	"	"	—	—	
26	Wolęze	"	II	"	"	2 izby	—	
27	Wysocko Niżne	"	I	"	"	2 "	17 a	
28	Wysocko Wyżne	"	I	"	"	—	42 a	
29	Zawadka	"	I	"	"	—	—	

Podania o powyższe stanowiska należy składać drogą służbową na ręce właściwych Inspektorów Szkolnych w terminie 6 tygodniowym od daty ogłoszenia.

11.

PODRĘCZNIKI W SZKOŁACH POWSZECHNYCH I ŚREDNICH Z NIEMIECKIM JĘZYKIEM
NAUCZANIA

KURATORIUM
OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO
WE LWOWIE

Dnia 29 września 1938 r.

Nr O-24828/38.

Przypominam, że zgodnie z zarządzeniem Kuratorium O. S. Lw. z dnia 28 września 1937 Nr I. 22046/37 w bieżącym roku szkolnym mogą być używane w szkołach powszechnych i średnich ogólnokształcących z niemieckim językiem nauczania tylko te książki, które zostały uwzględnione w ogłoszonych pismach Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 15 września 1937 Nr II. Pr. 8348/37 i Nr II. Pr. 8349/37 „Spisach podręczników tymczasowo dozwolonych do użytku w szkołach powszechnych i średnich ogólnokształcących z niemieckim językiem nauczania w Polsce“ (zob. Dziennik Urzędowy K. O. S. L. z 1937, str. 599—608) oraz te, które w ciągu roku szkolnego 1937/38 uzyskały ostateczną aprobatę Ministerstwa i zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P.

Kurator Okręgu Szkolnego
Dr Tadeusz Kupczyński

12.

LEKTURA JĘZYKA FRANCUSKIEGO NA I i II KL. LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
Z POLSKIM JĘZYKIEM NAUCZANIA (WSZYSTKIE WYDZIAŁY)*

Wieki średnie.

Chanson de Roland*,
Tristan et Iseult* lub Saint-Graal*,
Contes et fabliaux* lub Roman de Renart*,
Aucassin et Nicolette*.

Odrodzenie.

Rabelais i Montaigne: Wybór*.

XVII wiek.

Corneille: Le Cid, Horace,
Racine: Andromaque, Britannicus,
Molière: Le Misanthrope, Tartuffe, Bourgeois Gentilhomme, L'Avare,
La Fontaine: Bajki (wybór),
Mme de la Fayette: Princesse de Clèves,
Anthologie des Lettres et des Moralistes.

XVIII wiek.

Voltaire: wybór pism*, L'Histoire de Charles XII*,
Rousseau: Wybór pism*,
Diderot: Wybór pism*,
Beaumarchais: Mariage de Figaro*.

XIX wiek.

Chateaubriand: Wybór pism,
V. Hugo: Ruy Blas*, Hernani, Les misérables*, La Légende des Siècles (wybór z I i III t.), Notre Dame de Paris*, Quatre-vingt-treize*,
A. Vigny: Servitude et grandeur militaires,
Musset: Fantasio, On ne badine pas,
Antologia poezji romantycznej,
G. Sand: La mare au diable,
Balzac: Les chouans, Le colonel Chabert lub E. Grandet lub Père Goriot*, lub Peau de Chagrin*,
Michelet: Jeanne d'Arc*,
Thierry: Récits des Temps mérovingiens,
Antologia historyków romantycznych,
Flaubert: Salambo*,
Zola: Germinal*,
Maupassant: Wybór nowel,
France: Livre de mon ami lub Crime de Sylvestre Bonnard,
Daudet: Wybór nowel, Tartarin de Tarascon,
Rostand: Cyrano de Bergerac, L'Aiglon,
Antologia poetów po 1850,
Barrès: Colette Baudoche,

*) Załącznik do rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 15 VII. 1938 r. (Nr II Pr-6296/38) w sprawie programu jęz. francuskiego w Państw. Liceum Ogólnokształcącym z polskim jęz. nauczania.

Loti: Pêcheur d'Islande,
 Bazin: La terre qui meurt,
 Maeterlinck: Intruse lub Intérieur*.

XX wiek.

Claudiel: Otage*,
 Curel: La nouvelle Idole,
 Jammes: Le roman du lièvre,
 Psichari: Le voyage de Centurion,
 Duhamel: Le notaire du Havre,
 Hémon: Marie Chapdelaine,
 Giono: Le regain*,
 Saint-Exupéry: Vols de nuit,

Romain Rolland: Jean Christophe (wybór), Le jeu de l'amour et de la mort,
 R. Martin du Gard: Les Thibaut*,
 Colette: Dialogue des bêtes*, lub La Paix chez les bêtes*,
 Proust et Valery: Wybór prozy,
 Antologia poezji XX wieku.

U w a g a. Utwory oznaczone gwiazdką nie mogą być w żadnym razie, bądź to ze względów wychowawczych, bądź też ze względu na trudności językowe (starofrancuski), czytane w oryginale, lecz wyłącznie w opracowaniach przeznaczonych dla użytku szkolnego.

13.

KSIAŻKI ZATWIERDZONE

Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło do użytku szkolnego książki: A. Freilich i W. Orlicz, Matematyka, podręcznik dla I kl. gimnaz. Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych, Lwów, 1938 jako podręcznik dla I kl. gimnazjum z ruskim jęz. nauczania. (Nr II—Pr. 16592/38 z dn. 26 sierpnia 1938). — I. Kowałyśko, Mandriwni

dni, część 1 i 2. Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych, Lwów 1938 jako książkę do bibliotek szkolnych dla dzieci lat 11—13 i młodzieży lat 14—16 w środowiskach z młodzieżą ruską. — (Nr II Pr. — 16587/38 z dn. 25 sierpnia 1938).

Do

P. T. Prenumeratorów Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego

W celu uniknięcia przerwy w otrzymywaniu Dziennika Urzędowego Administracja prosi P. T. Prenumeratorów o wpłacenie prenumeraty bieżącej, t. j. za rok 1938, jak również i zaległej do P. K. O. na konto czekowe Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego - Administracji Dziennika Urzędowego Nr. 504090 zaznaczając na odwrocie środkowego odcinka blankietu nadawczego, jakiego okresu czasu wpłata dotyczy.

Zgłoszenia prenumeraty oraz wszelką korespondencję w sprawie Dziennika Urzędowego należy kierować do Kuratorium - Administracji Dziennika Urzędowego we Lwowie, ul. Karmelicka Nr 4, a nie Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych.

We Lwowie, w wrześniu 1938 r.

ADMINISTRACJA
 DZIENNIKA URZĘDOWEGO

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

14.

OD REDAKCJI

W październiku br. ukaza się w druku wydane nakładem Dziennika Urzędowego K. O. S. Lw. materiały, dotyczące się stanu szkolnictwa Okręgu

Szkolnego Lw. w roku szkolnym 1937/38. Publikacja ta będzie rozesłana P. T. Prenumeratorom Dziennika Urzędowego oddzielnie.

Redakcja.

15.

WYKAZ LEKTURY Z ZAKRESU HISTORII

(Książki zatwierdzone do użytku w bibliotekach szkolnych w związku z realizacją programu nauczania historii w gimnazjum ogólnokształcącym*)

Kl. I

Parandowski J.: Mitologia, Państw. Wyd. Ks. Szkoln., Lwów 1932 (Dz. Urz. Min. 1933, Nr 10, poz. 156).

Hawthorne N.: Mity greckie, Bibl. Pols., Warszawa 1937 (Dz. Urz. Min. 1938, Nr 3, poz. 74).

Kingsley: Heroje, Gebethner i Wolff, Warszawa br. (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 7, poz. 131).

Parandowski J.: Wojna trojańska, Państw. Wyd. Ks. Szkoln., Lwów (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 7, poz. 131).

Parandowski J.: Przygody Odyseusza, Państwowe Wyd. Ks. Szkoln., Lwów (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 7, poz. 131).

Lewicki T.: W szkole ateńskiej, (Filomata, Lwów (Dz. Urz. Min. 1935, Nr 13, poz. 408).

Dedio St.: Igrzyska olimpijskie, Państw. Wyd. Ks. Szkoln. Lwów 1933 (Dz. Urz. Min. 1935, Nr 8, poz. 166).

Schulbaumówna Z.: Aspazja, Filomata, Lwów 1934 (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 1, poz. 15).

Schulbaumówna Z., Rappaport T.: Ksenofon, żołnierz-historyk, Filomata, Lwów 1935, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 14, poz. 441).

Orvieta L.: Narodziny Rzymu, Państw. Wyd. Ks. Szkoln. Lwów (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 7, poz. 131).

Barbaszowa M.: Westalka, Filomata, Lwów 1935, (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 1, poz. 23).

Lewicki T.: O widowiskach rzymskich, Filomata Lwów 1934, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 14, poz. 441).

Biliński T.: Hannibal, Filomata, Lwów 1938, (Dz. Urz. Min. 1938, Nr 2, poz. 53).

Barbaszowa M.: Kornelia matka Grakchów, Filomata, Lwów 1934, (Dz. Urz. Min. 1935, Nr 4, poz. 166).

Taszycki W.: Apostołowie Słowian św. Cyryl i Metody, Państw. Wyd. Ks. Szkoln., Lwów 1933, (Dz. Urz. Min. 1935, Nr 8, poz. 166).

Kl. II

Sochaniewicz K.: Bolesław Chrobry, Ossolineum Lwów 1925, (Dz. Urz. 1930 poz. 113, Nr 9).

Kucharski Wł.: Bolesław Chrobry, Księgarnia

Naukowa, Lwów 1925, (Dz. Urz. 1930, Nr 8, poz. 97).

Gumowski M.: Rycerstwo śląskie doby Piastowskiej, Sekcja Dydakt. Oddz. Śląsk. PTH.,

*) Wykaz obejmuje książki aprobowane w latach 1930—1938. Książki z tego zakresu, zatwierdzone przed r. 1930 są wymienione w wydanej przez Ministerstwo W. R. i O. P., publikacji „Spis książek poleconych do bibliotek szkolnych“ Warszawa, 1929.

- Katowice 1937, (Dz. Urz. Min. 1938, Nr 6, poz. 247).
- Spółceństwo polskie XII w. i jego gospodarka. Wyjątki z Smolki St. Mieszko Stary i jego wiek, Sekcja Dydakt. Oddz. Lwowsk. PTH., Lwów 1937 (Dz. Urz. Min. 1938, Nr 2, poz. 53).
- Stańczyk K.: Śląsk przedmurzem Polski 963—1138, Sekcja Dydakt. Oddz. Śląsk. PTH., Katowice 1936 (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 5, poz. 160).
- Manteuffel T.: Powstanie i organizacja miast, Warszawa 1930, (Dz. Urz. Min. 1932, Nr 7, poz. 307).
- Marco-Polo, Na dworze wielkiego chana, opr. A. Herrmann, Fischer Łódź br., (Dz. Urz. Min. 1930, Nr 7, poz. 84).
- Baranowski T.: Królestwo jerozolimskie, Arct, Warszawa br. (Dz. Urz. 1930, Nr 9, poz. 153).
- Zajączkowski St.: Władysław Łokietek, Ossolineum, Lwów 1926, (Dz. Urz. Min. 1930, Nr 7, poz. 422).
- Na dworze Zygmunta Starego, Wyjątki z Chłędowskiego K. Bona, Sekcja Dydakt. Oddz. Lwowsk. PTH., Lwów 1937, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 10, poz. 329).
- Bogatyński Wł.: Jan Tarnowski, Gebethner i Wolff, Kraków 1931, (Dz. Urz. Min. 1933, Nr 2, poz. 43).
- Smolarski M.: Dawna Polska w opisach podróżników, Książnica-Atlas, Lwów 1936, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 5, poz. 160).
- Truchim S.: Koronacje polskich królów elekcyjnych, I Zamecznik, Poznań 1931, (Dz. Urz. Min. 1933, Nr 2, poz. 43).
- Baumfeld G. B.: Wojsko a społeczeństwo w dawnej Polsce, Księgarnia Szkolna, Poznań (Dz. Urz. Min. 1934, Nr 3, poz. 50).
- Szajnocha K.: Szkice historyczne, por. Wł. Kucharski, Bibl. Polska, Warszawa br., (Dz. Urz. Min. 1934, Nr 3, poz. 50).
- Stroński Z.: Batory, Ossolineum, Lwów 1928, (Dz. Urz. Min. 1933, Nr 3, poz. 82).
- Piawarski K.: Jan III Sobieski na Śląsku w r. 1683, Sekcja Dydakt. Oddz. Śląsk. PTH., Katowice 1937, (Dz. Urz. Min. 1938, Nr 8, poz. 260).

Kl. III

- Salinger I.: Absolutyzm oświecony, Arct, Warszawa br., (Dz. Urz. Min. 1932, Nr 5, poz. 62).
- Strońska M.: Czasy saskie, Ossolineum, Lwów br., (Dz. Urz. Min. 1930, Nr 8, poz. 113).
- Chrzanowski I.: Wielka reforma szkolna Konarskiego, Warszawa 1924, (Dz. Urz. Min. 1930, Nr 6, poz. 73).
- Wysocki: Konstytucja trzeciego maja, TSL., Lwów br., (Dz. Urz. Min. 1930, Nr 9, poz. 371).
- Baumfeld G.: Odrodzenie wojskowe za Stanisława Augusta, Księgarnia Szkolna, Poznań 1930, (Dz. Urz. Min. 1934, Nr 3, poz. 50).
- Limanowski B.: Tadeusz Kościuszko, Mortkowicz, Warszawa br., (Dz. Urz. Min. 1934, Nr 3, poz. 50).
- Chołoniewski A.: Tadeusz Kościuszko, Księgarnia Polska, Warszawa 1931, (Dz. Urz. Min. 1934, Nr 5, poz. 88).
- Mościcki H.: Rzeź Pragi w r. 1794, Bibl. Polska, Warszawa br., (Dz. Urz. Min. 1930, Nr 9, poz. 143).
- Mościcki H.: Generał Henryk Dąbrowski, Warszawa br., (Dz. Urz. Min. 1930, Nr 6, poz. 73).
- Smoleński Wł.: Znaczenie Tadeusza Kościuszki w dziejach Polski, Gebethner i Wolff, Warszawa br., (Dz. Urz. Min. 1933, Nr 10, poz. 156).
- Działalność księcia Józefa w czasach Księstwa Warszawskiego. Wyjątki z Askenazego S. Książę Józef Poniatowski, Sekcja Dydakt. Oddz. Lwowsk. PTH., Lwów 1937, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 14, poz. 441).
- Białynia E.: Powstanie listopadowe, Arct, Warszawa 1930, (Dz. Urz. Min. 1933, Nr 6, poz. 122).
- Harbut J.: Chłopicki, Książnica-Atlas, Lwów 1930, (Dz. Urz. Min. 1934, Nr 3, poz. 50).
- Manifest Towarzystwa Demokratycznego, opr. C. Leśniewski, Bibl. Polska, Warszawa 1936, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 12, poz. 381).
- Gawroński Rawita Fr.: Monografie z powstania styczniowego, Księgarnia Polska, Warszawa (Dz. Urz. Min. 1930, Nr 9, poz. 103).
- Dubiecki M.: Romuald Traugutt, Gebethner i Wolff, Warszawa (Dz. Urz. Min. 1932, Nr 7, poz. 306).
- Notatki osobiste Wł. Bentkowskiego z r. 1863, Kraków, (Dz. Urz. Min. 1930, Nr 2, poz. 27).
- Mościcki H.: Pod znakiem Orła i Pogoni, Książnica-Atlas, Lwów 1923, (Dz. Urz. Min. 1933, Nr 2, poz. 43).

Kl. IV

- Sieroszewski W.: Marszałek J. Piłsudski, wyd. 3, Warszawa 1938, (Dz. Urz. Min. 1938, Nr 5, poz. 204).
- Pomarański S.: Józef Piłsudski, Gebethner i Wolff, Warszawa 1934, (Dz. Urz. Min. 1938, Nr 2, poz. 138).
- Lipiński W.: Wielki Marszałek, Gebethner i Wolff, Warszawa 1935, (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 7, poz. 131).
- Pomarański S.: Z historycznych dni lipca i sierpnia 1914 r., Gebethner i Wolff, Warszawa br., (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 1, poz. 30).
- Lepecki B. J.: Józef Piłsudski na Syberii, Główn. Księg. Wojsk., Warszawa 1936, (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 2, poz. 48).
- Lepecki B.: Od Sybiru do Belwederu, Bibl. Polska, Warszawa 1937, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 2, poz. 47).
- Piłsudski J.: Ułina Mała, Gebethner i Wolff, Warszawa 1935, (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 10, poz. 206).
- Piłsudski J.: O wartości żołnierza legionów, Wende, Warszawa 1923, (Dz. Urz. Min. 1932, Nr 3, poz. 36).
- Lipiński W.: Szlakiem Pierwszej Brygady, Gł. Księg. Wojsk., Warszawa, (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 7, poz. 131).
- Pomarański S.: W awangardzie. Ze wspomnień Piłsudczyka, Warszawa 1934, (Dz. Urz. Min. 1935, Nr 5, poz. 204).
- Teslar J. A.: Marszałek Śmigły Rydz, Lwów 1937, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 14, poz. 441).
- Fiutowski T.: Zawsze zwycięski Marszałek Śmigły Rydz, Współdz. Księgarnia Szkolna, Włocławek 1937, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 12, poz. 381).
- Śmigły-Rydz E.: Byście o sile nie zapomnieli, Książnica-Atlas, Lwów 1936, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 1, poz. 20).
- Służba Ojczyźnie. Wspomnienia uczestniczek walk o niepodległość, Główn. Księg. Wojsk. Warszawa br., (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 14, poz. 441).
- Gąsiorowski W.: Historia armii polskiej we Francji, Dom. Książki Polskiej, Warszawa 1931, (Dz. Urz. Min. 1936, Nr 1, poz. 15).
- Lipiński W.: Wśród lwowskich orłąt, Warszawa 1931, (Dz. Urz. Min. 1932, Nr 1, poz. 15).
- Lipiński W.: Wojna polska 1919—1920, Gebethner i Wolff, Warszawa br., (Dz. Urz. Min. 1934, Nr 5, poz. 86).
- Koźmiński K.: Kamienie na szaniec, Książnica-Atlas, Lwów 1938, (Dz. Urz. Min. 1938, Nr 2, poz. 53).
- Horoszkiewicz W.: W trzecim powstaniu śląskim, Gebethner i Wolff, Warszawa 1936, (Dz. Urz. Min. 1937, Nr 10, poz. 329).
- Piłsudski J.: Wspomnienie o Gabrieli Narutowiczu, Wende, Warszawa 1923, (Dz. Urz. Min. 1932, Nr 3, poz. 36).

16.

KSIĄŻKI I CZASOPISMA

Obrazki z przeszłości Brodów
i Powiatu Brodzkiego

Koło Towarzystwa Rozwoju Ziem Wschodnich, w Brodach zainicjowało wydawnictwo „Obrazków z przeszłości Brodów i powiatu Brodzkiego”. „Obrazki” — według zamierzeń Komitetu Redakcyjnego — obejmą najważniejsze momenty z dziejów miasta i powiatu i złożą się na syntetyczną całość i pełną monografię miasta i powiatu. — Krótkie szkice historyczne mają cel dydaktyczny i propagandowy, są przeznaczone dla młodzieży szkolnej i tej części społeczeństwa, dla której poznanie przeszłości miasta będzie zachętą do pracy nad jego rozwojem. Tomik I „Obrazków” obejmuje 3 rozprawki pióra Dra Edmunda Bernhauta: Zarys dziejów gimnazjum państwowego im. J. Korzeniowskiego w Brodach — Mia-

sto Brody w 17 stuleciu — Miasto Brody w okresie wolnohandlowym w latach 1773—1880. Str. 90 + 10 ilustracyj. Skład w księgarni F. Westa w Brodach.

F. Bujak „Czynnik Gospodarczy”

Nakładem Sekcji Dydaktycznej Oddziału Lwowskiego Polskiego Tow. Historycznego ukazała się jako t. 5 Biblioteki Historycznej dla Młodzieży praca Prof. Bujaka Franciszka „Czynnik Gospodarczy w upadku dawnego Państwa Polskiego”. Autor, znany historyk, ekonomista i socjolog daje w swej pracy zwięzłą charakterystykę rozwoju gospodarczego w 17 i 18 w. — obrazuje stan gospodarstwa społecznego Polski, rozświetla przyczyny upadku, daje porównanie sił i polityki społeczno-gospodarczej państw zaborczych i Polski,

przedstawia odrodzenie, kreśli wreszcie historię osadnictwa ziem polskich w 18 w. — Pracę przygotował do druku i opatrzył objaśnieniami Tadeusz Ladenberger.

Wereszczyński „Wiadomości o Polsce“

Pojawiło się z druku ósme wydanie „Wiadomości o Polsce Współczesnej“ w opracowaniu prof. A. Wereszczyńskiego, uwzględniające najnowsze ustawy i rozporządzenia. Nakład Wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie.

O wyborze zawodu

Instytut Oświaty Pracowniczej w Warszawie, Wilcza 47/49 — rozpoczął cykl wydawnictw „O wyborze zawodu“ pracą prof. Jana Namitkiewicza „O wyborze zawodu prawnika“. W książce tej czytelnik znajdzie odpowiedzi na zagadnienia: kwalifikacje niezbędne do zawodu — perspektywę i możliwości stojące przed prawnikiem — dane o sytuacji w adwokaturze i sądownictwie — formalności, związane z zapisami na wydział prawny U.J.P. itp. — Książka nadaje się do bibliotek

szkolnych, zwłaszcza dla młodzieży kończącej szkołę średnią.

„Gdy Święty wracał na Ojczyzny łono“

Nakładem Koncernu II. Kuriera Codziennego ukazało się wydawnictwo p. n. „Gdy Święty wracał na Ojczyzny łono“, jako bogato ilustrowany album pamiątkowy uroczystości kanonizacji św. Andrzeja Boboli w Rzymie oraz towarzyszących przeniesieniu Jego zwłok w Polsce. Cena 50 gr. za egzemplarz. Przy sprzedaży większej liczby egzemplarzy Koncern udziela 20% rabatu dla celów oznaczonych przez dyrekcję szkół. — Zamówienia z prowincji wykonuje Oddział I. K. C. we Lwowie, ul. Akademicka 14.

Kalendarz Nauczycielski

Pocztowa Kasa Oszczędności wydała Kalendarz Nauczycielski, P. K. O. na rok szk. 1938/39. Poza materiałem kalendarzowym, praktycznie i przejrzysto ujętym znajduje się obszerny dział informacyjny o agendach P. K. O. wraz z cennymi tabelami, ilustrującymi rozwój S. K. O. opartych o P. K. O. — Dział „Polska w cyfrach“ uzupełnia całość — udatną i pod względem graficznym.

OGŁOSZENIA

ULGI POCZTOWE DLA BIBLIOTEK

Dyrekcja Państw. Centralnej Biblioteki Pedagogicznej K. O. S. Lw. zwraca uwagę P. T. Członków, iż istnieje zarządzenie Min. Pocz. i Telegr., na podstawie którego Bibliotekom i czytelnikom przysługuje prawo 50 proc. zniżki przy przesyłce książek.

Należy ściśle stosować się do wymagań Min. Pocz. i Telegrafów, a w razie odmówienia przyjęcia przesyłki przez Urząd Pocztowy powołać się na zarządzenie Min. Pocz. i Telegrafów oraz pismo Ministerstwa, które poniżej przytaczamy:

Ministerstwo Pocz. i Telegrafów.

Warszawa, Nr PW. 112/108.

Warszawa, dnia 13 stycznia 1938.

Na pismo z dnia 29 grudnia 1937 r. Nr 8992/37 Ministerstwo Pocz. i Telegrafów komunikuje, iż zgodnie z postanowieniem, zawartym w objaśnieniach do poz. 24 taryfy pocztowej, zmienionym zarządzeniem z dnia 17. XII. 1936 r. (Dz. Taryf. Nr 16) Biblioteki i czytelnie oraz osoby prywatne pod adresem biblio-

tek i czytelnie mogą wysyłać paczki z książkami za opłatą w tej pozycji ustaloną.

Za Naczelnika Wydziału
(B. Zakrzewski, Radca)

WYCIĄG Z PRZEPISÓW POCZTOWYCH

Koszta przesyłki opłaca wypożyczający przy zwrocie książek, przy czym, niezależnie od tego, czy jest urzędnikiem państwowym, czy osobą prywatną, korzysta z 50 proc. zniżki od opłaty pocztowej bez względu na ilość wysyłanych książek i wagę paczki. Celem uniknięcia trudności przy uzyskaniu wspomnianej zniżki, należy zastosować się do następujących przepisów: na paczce oprócz dokładnego adresu Biblioteki, imienia i nazwiska oraz adresu nadawcy — napisać „Książki“ — „z wyklą“. Na adresie zaś pomocniczym blankietu przekazowego w rubryce pt. zarządzenie nadawcy — przedłożyć podłużną pieczętkę szkoły lub napisać imię, nazwisko i adres nadawcy (Dziennik Taryf z dnia 23. XII. 1936 r. Nr 16 — zarządzenia Min. Pocz. i Telegrafów z dnia 17. XII. 1936 r. § 1, p. 4).

PAŃSTWOWA CENTRALNA
BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA
KURATORIUM O. S. L.

WE LWOWIE, UL. KUBALI 4

jest czynna codziennie od godz.
10 — 14 i od 17 — 20, nadto
w niedziele i święta od godz.
10–11 dla nauczycieli z prowincji

Nauczyciele z prowincji mogą
wypożyczać książki, wysyłając
zamówienie pocztą.

Z księgozbioru Państwowej Centralnej Biblioteki
Pedagogicznej może korzystać każdy nauczyciel
pracujący na terenie Kuratorium Okręgu Szkolnego
Lwowskiego w jakimkolwiek z typów szkół.

Cena katalogu: cz. I. 0.75 zł. — cz. II. 0.40 zł.

WYDAWNICTWO ZAKŁADU NARODOWEGO IM. OSSOLIŃSKICH

WE LWOWIE, UL. OSSOLIŃSKICH L. 11 — TELEFON Nr 238-59

ODDZIAŁY: w WARSZAWIE, ul. Nowy Świat 72 — telefon nr 598-81
w KRAKOWIE, ul. Podwale 5 — telefon nr 135-27

p o l e c a

Podręczniki szkolne dla szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących, zawodowych i liceów, dostosowane do najnowszego programu i zatwierdzone do użytku szkolnego przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Podręczniki wydane przez Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich i zatwierdzone w latach poprzednich zostały zamieszczone w urzędowym SPISIE PODRĘCZNIKÓW SZKOLNYCH DOZWOLONYCH DO UŻYTKU SZKOLNEGO według stanu z dnia 1 lutego 1938 r.

W roku obecnym Ministerstwo W. R. i O. P. udzieliło aprobaty na następujące nowe podręczniki od roku szkolnego 1938/39:

Religia:

- Ks. J. Boczar, Ks. Dr A. Hausner, Ks. Fr. Wójcik:* DZIEJE BIBLIJNE, książka pomocnicza dla II klasy szkół powszechnych.
Ks. Dr Józef Umiński: KRÓLESTWO BOŻE NA ZIEMI, część I, podręcznik do nauki historii Kościoła powszechnego dla III klasy gimn.
Ks. Dr Józef Umiński: TEKSTY ŹRÓDŁOWE do nauki dziejów Kościoła w szkołach średnich, część I, dla III kl. gimn.

Język polski:

- H. Grotowska, M. Gutry, Z. Klingerowa:* CZYTANKA dla klasy III szkół powsz. miejskich.
H. Grotowska, M. Gutry, Z. Klingerowa: CZYTANKA dla klasy III szkół powsz. wiejskich.
J. Rytłowa, J. Saloni, Fr. Rytel: ZA MIEDZĄ GRANICZNĄ, czytanki na klasę III szkół powsz. wiejskich 3 i 2 stopnia.
B. Kubski i St. Dobraniecki: NA ZAGONIE, czytanki polskie dla III klasy szkół powsz. 1 stopnia. Kurs A.
J. Rytłowa, J. Saloni, Fr. Rytel: KU POLSCE, podręcznik do nauki języka polskiego dla III klasy szkół powsz. 1 stopnia. Kurs A.
J. Dańcewiczowa, B. Kubski, St. Maykowski: ŚWIATŁO W CHACIE, czytanki polskie dla IV klasy szkół powsz. 1 stopnia. Kurs C.
B. Kubski i St. Maykowski: WIEŚ W SŁOŃCU, podręcznik do nauki języka polskiego dla VI kl. szkół powsz. 2 stopnia. Kurs A.
B. Kubski, F. A. Ossendowski, M. Kotarbiński, J. Czechowicz: WYPISY POLSKIE dla VI klasy szkół powsz. 3 stopnia.
J. Saloni i W. Stelkiewiczówna: NA ZIEMSKIM GLOBIE, podręcznik do nauki języka polskiego dla VI klasy 3 stopnia.
J. Krzyżanowski i J. Saloni: Z PRACY DUCHA, podręcznik do nauki języka polskiego dla II kl. gimn. ogólnokształcących.
J. Balicki i St. Maykowski: MÓWIĄ WIEKI II, podręcznik dla II kl. gimn., przerobiony i dostosowany do nowych zmian programu.
J. Kleiner, Al. Brückner, Z. Alexandrowicz, J. Balicki, St. Maykowski: LITERATURA POLSKA dla I klasy liceum ogólnokształcącego. T. I, cz. 1—3.
J. Kleiner, Al. Brückner, Z. Alexandrowicz, J. Balicki, St. Maykowski: LITERATURA dla II kl. liceum ogólnokształcącego (w aprobacie).

Język niemiecki:

- J. Piprek:* VON DEUTSCHER ART UND KUNST. Teil I, podręcznik do nauki języka niemieckiego dla I kl. liceum.

Łacina:

- TEKSTY ŁACIŃSKIE dla liceum ogólnokształcącego, zes. 1—11 pod redakcją K. Dąbrowskiego i M. Goliasa.
M. Auerbach i K. Dąbrowski: GRAMATYKA ŁACIŃSKA.

Historia:

- K. Drewnowski:* OBRAZY Z DZIEJÓW POLSKI DAWNEJ I OBECNEJ, podręcznik do nauki historii dla VI klasy szkół powszechnych 2 stopnia. Kurs A.
- Wł. Jarosz i T. Pini:* OPOWIADANIA Z PRZESZŁOŚCI I TERAŻNIEJSZOŚCI POLSKI, podręcznik do nauki historii dla IV klasy szkół powsz. 1 stopnia. Kurs C.
- Wł. Martynowiczówna:* OBRAZY Z PRZESZŁOŚCI I TERAŻNIEJSZOŚCI, podręcznik do nauki historii dla IV klasy szkół powsz. 1 stopnia. Kurs C.
- J. Lechicka:* HISTORIA, podręcznik dla I kl. liceum (w aprobacie ostatecznej).

Przyroda i geografia:

- J. Michałowska i A. Wiszniewska:* WIADOMOŚCI Z PRZYRODY I GEOGRAFII dla IV klasy szkół powsz. 1 stopnia. Kurs C.
- J. Abrysowski:* PRZYRODA MARTWA, podręcznik dla VI klasy szkół powsz. 3 stopnia.

Matematyka:

- St. Kubrakiewicz:* RACHUNKI dla II klasy szkół powsz.
- T. Abramowicz i M. Okołowicz:* ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ dla III kl. szkół powsz. 1 stopnia. Kurs A.
- T. Abramowicz i M. Okołowicz:* ARYTMETYKA Z GEOMETRIĄ dla IV kl. szkół powsz. 1 stopnia. Kurs C.
- B. Iwaszkiewicz:* ALGEBRA, podręcznik dla II kl. gimnazjalnej.

Różne:

- M. Wojtowicz:* Nauczanie astronomii w liceach ogólnokształcących.
- Wł. Bartyński:* Księgowość detalisty według metody tabelarycznej i uproszczonej. Poradnik dla kupców i szkół kupieckich.
- Wł. Bartyński:* Temat do księgowości w przedsiębiorstwie detalicznym.

w y d a j e**Bibliotekę Narodową**

Teksty źródłowe do nauki historii w gimn. i liceum
Dzieła naukowe i beletrystyczne

Wydawnictwa Zakładu Narodowego im. Ossolińskich do nabycia we wszystkich księgarniach.

Pamiętajmy o Towarzystwie

Popierania Budowy Publicznych

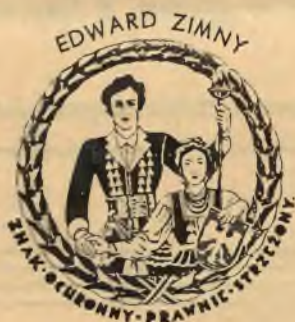
Szkół Powszechnych !!!

KUPUJCIE U ŹRÓDŁA!

**ZESZYTY SZKOLNE
BRULIONY
BLOKI RYSUNKOWE
ORAZ WSZELKIE
PRZYBORY PIŚMIENNE**

Sprzedaje najtaniej firma:

EDWARD ZIMNY

L W Ó W
ULICA BATOREGO L. 12
TELEFON Nr 248-75

●
F I L I A :
ULICA ZYBLIKIEWICZA 43
TELEFON Nr 116-56

Powyższy znak oznacza polskie pochodzenie towaru

Dla spółdzielni szkolnych ceny najniższe
Za poręką Dyrekcji udziela się dogodnego kredytu

Prenumerata Dziennika Urzędowego wynosi 6 zł. i może być wpłacana w 4 ratach kwartalnych. — Cena numeru pojedynczego 60 gr. Należności wpłaca się wyłącznie na konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090. — Administracja Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

REDAKCJA RĘKOPISÓW NIE ZWRACA.

CENA OGŁOSZEŃ: Strona 60 zł.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Lwów, ul. Karmeliicka 4, Kuratorium Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

Tłoczono w drukarni Jana Żydaczewskiego Lwów ul. Leona Sapiehy 77, telefon 204-96.